

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru pojedynczego 75 groszy, z przesyłką zwyczajną gr. 85, poleconą 1 zł. 15 groszy. Prenumerata kwartalna 5 zł.; z dodatkiem „Zbiór orzeczeń taryfowych D-tu Ceł Min. Skarbu“ — 7 zł. Cena dodatku oddzielnie — 1 zł. bez przesyłki. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 m/m szpalty redakcyjnej 30 gr., tabelaryczne i cyfrowe 60 gr. Materiał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu“, należy kierować do Administracji, Rymarska 3, Tel. redakcji 148-03, tel. Administracji Min. Sk. wewn. 20.

Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 30305.

- TREŚĆ:** **Przepisy ogólne:** 139. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dn. 30.III. 1927 r. o wysokości sumy do jakiej mogą być przyjmowane papiery wartościowe przez władze w urzędy państwowe, jako wadja przy przetargach oraz kauce na zabezpieczenie wszelkiego rodzaju umów lub zaliczek wypłacanych na dostawy i roboty rządowe, jak również na zabezpieczenie udzielanych przez Skarb Państwa kredyt akcyz celnych i transportowych.
- Organizacja władz:** 140. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 8 marca 1927 r. w sprawie zmiany organizacji urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych oraz komisji szacunkowej do podatku dochodowego i przemysłowego w Okr. Izby Skarbowej w Białymstoku.
- Podatki bezpośrednie:** 141. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30.III. 1927 r. w sprawie przesunięcia na rok podatkowy 1927 r. terminu składania zeznań o dochodzie z art. 50 ustawy o państw. podatku dochodowym. 142. Okólnik Dt. Pod. i Opł. Nr. 90 z dnia 29.III. 1927 r. w sprawie wątpliwości poruszonych na zjazdach naczelników Urzęd. Skarb. przy stosowaniu ustawy z dnia 15.VII. 1925 (D. U. R. P. Nr. 79, poz. 550). 143. Instrukcja o opodat. na zasadzie przep. art. 120 Ustawy z dn. 15.VII. 1925 (DURP. Nr. 79 poz. 550) handlu i przemysłu oraz zajęć przemysł. na rzecz. szkół zawod., burs, terminat, patronatów dla młodz. rękodz. i przemysłowej oraz zawod. kursów przemysł. dokształtających. 144. Rozporządzenie Min. Skarbu i Min. Rob. Publ. z dn. 18.XI. 1926 r. wydane w poroz. z Min.st. Spraw Wewn. w sprawie objęcia przez Min. Skarbu katastru podatku gruntowego i domowego na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego.
- Opłaty stemplowe:** 145. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 31.III. 27 r. w sprawie opłat stemplowych od umów o dzierżawę lub zajęcie przedmiotów, znajdujących się na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki. 146. Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych.
- Podatki konsumcyjne:** 147. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 7.III. 1927 r. w sprawie wyrobów ze spirytusu nie przeznaczonego do picia.
- Monopol Spirytusowy:** 148. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczyp. z dnia 26.III. 1927 o monopolu spirytusowym.
- Monopoli zapalczany:** 149. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 24.III. 1927 r. o sposobie objęcia fabryk zapalczanych w posiadanie Państwowego Monopolu Zapalczanego.
- Przepisy celne:** 150. Rozporządzenie Ministrów Skarbu Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 30.III. 1927 r. o przedłużeniu ważności rozporządzenia o uldze celnej na saletrę wapniową. 151. Rozporządzenie Ministrów Skarbu Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 30.III. 1927 r. w sprawie ceł wywozowych. 152. Rozporządzenie Ministra Skarbu w przedmiocie zmiany § 21 instrukcji rachunkowo-kas. dla urzędów celnych oraz specjalnych kas państwowych przy tych urzędach.
- Przepisy o państwowej służbie cywilnej:** 153. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 7.III. 1927 r. w sprawie częściowej zmiany rozporz. Rady Ministrów z dn. 7.I. 1925 r. o przyznaniu specjalnego dodatku mundurowego dla urzędników kontroli skarbowej.

Przepisy ogólne.

139.

O B W I E S Z C Z E N I E

Ministra Skarbu

z dnia 30 marca 1927 r.

o wysokości sumy, do jakiej mogą być przyjmowane papiery wartościowe przez władze i urzędy państwowe, jako wadja przy przetargach oraz kaucje na zabezpieczenie wszelkiego rodzaju umów lub zaliczek wypłacanych na dostawy i roboty rządowe, jak również na zabezpieczenie udzielanych przez Skarb Państwa kredytów akcyjnych, celnych i transportowych.

Termin płatn. kuponu	N A Z W A P A P I E R U	Wartość nominalna	Wartość depozyt. w zł.
A. Papiery państwowe.			
1/IV i 1/X	8% państw. poż. konw. (Dz. U. R. P. Nr. 55 ex 1924 poz. 543)	w złocie 100 zł.	140
1/IV i 1/X 1/II i 1/VIII	6% poż. dol. z r. 1918—1920 . . . . . 10% poż. kol. Serja I (Dz. U. R. P. Nr. 105 ex 1924 poz. 40) oraz rozporządzenie Ministra Skarbu (Dz. U. R. P. Nr. 83 ex 24 poz. 798)	dol. 100 w złocie 100 zł.	600 140
2/I i 1/VII 1/II i 1/VIII	5% państw. poż. konw. (Dz. U. R. P. Nr. 96 ex 1926 poz. 560) 5% obl. Serji II prem. poż. dol. (Dz. U. R. P. Nr. 129 ex 1925 poz. 919)	Zł. 100 dol. 5	45 40
B. Listy zastawne i obligacje państwowych instytucyj kredytowych.			
30/VI i 31/XII	8% list. zast. B. G. K. opiewające na złote w złocie, Serja A, B, C, D, E	w złocie 100 zł.	120
1/IV i 1/X	8% obl. komun. B. G. K. opiewające na złote w złocie wzgl. franki szwajc., wzgl. dolary, funty sterl., lub floreny holenderskie	w złocie 100 zł.	120
1/IV i 1/X	4 1/2% list. zast. b. Banku Krajowego Serja II, III, IV, V przejęte i skonwertowane przez B. G. K. na złote . . .	100 zł.	40
1/IV i 1/X	4% konw. list. zast. b. Banku Krajowego Serja II, III, IV i V przejęte i skonwertowane przez Bank Gosp. Kr. na złote	100 zł.	35
1/IV i 1/X	4 1/2% obl. komun. b. Banku Kraj. Serje B, C, D, przejęte i skonwertowane przez B. G. K. na złote	100 zł.	40
1/IV i 1/X	4% obl. komun. b. Banku Kraj. przejęte i skonwertowane przez B. G. K. na złote	100 zł.	35
2/I i 2/VI	8% list. zast. Państw. Banku Roln. wzgl. zobowiązania na te listy	w złocie 100 zł.	120
C. Listy zastawne instytucyj kredytowych prywatnych gwarantowanych przez Skarb Państwa.			
1/IV i 1/X	7% listy zast. Tow. Kred. Pr em. Pol. (Dz. U. R. P. Nr. 113 ex 20 poz. 737)	£ 1	20
D. Listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego za zabezpieczeniem prawnem (pupilar-nem) w rozumieniu § 3 i 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 953)			
			75% ceny giełdowej
E. Akeje Banku Polskiego.			
		100 zł.	90

Papiery wartościowe przyjmowane jako wadja i kaucje winny być zaopatrzone w bieżący kupon.

Uprzednie obwieszczenia w tymże przedmiocie tracą moc obowiązującą.

Przepisy niniejsze obowiązują z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Skarbu:

(—) Barański,

Dyrektor Departamentu.

Organizacja władz.

140.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 8 marca 1927 r.

w sprawie zmiany organizacji urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych oraz komisji szacunkowych do podatków dochodowego i przemysłowego w okręgu Izby Skarbowej w Białymstoku.

Na zasadzie art. 4 i 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391), art. 33 ustawy o państwowym podatku dochodowym, ogłoszonej rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 30 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 411) i art. 58 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550), zarządza się, co następuje:

§ 1.

Znosi się istniejący w okręgu Izby Skarbowej w Białymstoku Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych w Białymstoku i na miejsce jego tworzy się dwa urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych: jeden na miasto Białystok i drugi — na powiat białostocki; oba z siedzibą w Białymstoku.

§ 2.

Dotychczasowe agendy zniesionego Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych przechodzą do terytorjalnie właściwych nowoutworzonych urzędów Skarbowych Podatków i Opłat Skarbowych z wyjątkiem spraw dotyczących opłat stemplowych, załatwianie których na terenie obu tych urzędów przekazuje się kompetencji nowoutworzonego Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych na miasto Białystok.

§ 3.

Istniejącą dotychczas przy Urzędzie Skarbowym Podatków i Opłat Skarbowych w Białymstoku komisję szacunkową do sprawy podatku dochodowego znosi się i równocześnie tworzy się 2 nowe komisje szacunkowe do spraw podatku dochodowego dla nowych okręgów Urzędów Skarbowych podatków i opłat skarbowych: dla miasta Białego-stoku i dla powiatu białostockiego, każda w składzie 12 członków i tyłuż zastępców, obie z siedzibą w Białymstoku.

§ 4.

Istniejące dotychczas przy Urzędzie skarbowym podatków i opłat skarbowych w Białymstoku komisje szacunkowe do spraw podatku przemysłowego przydziela się do terytorjalnie właściwych nowoutworzonych urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tymże dniem tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy sprzeczne z tem rozporządzeniem.

Minister Skarbu:

(—) G. Czechowicz.

Podatki bezpośrednie.

141.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 30 marca 1927 r.

w sprawie przesunięcia na rok podatkowy 1927 terminu składania zeznań o dochodzie z art. 50 ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Na podstawie ustępu drugiego art. 120 ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu ogłoszonym rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 30 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 411) zarządzam co następuje:

§ 1. Termin do składania przez osoby fizyczne i spadki wakujące (nieobjęte) zeznań o dochodzie, wyznaczony w art. 50 ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu, ogłoszonym rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 30 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 411), a odroczony rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 19 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 123) na dzień 1 kwietnia 1927 r. — przesuwa się dla wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1927 — na dzień 1 maja 1927 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) G. Czechowicz.

(Dz. U. R. P. z dnia 6 kwietnia 1927 r., Nr. 32, poz. 295).

142.

OKÓLNIK Nr. 190, L. DPO./3926/III.

Wątpliwości poruszone na zjazdach naczelników urzędów skarbowych przy stosowaniu ustawy z d. 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550).

Do wszystkich Izb Skarbowych i Wydziału Skarbowego Województwa Śląskiego oraz wszystkich Urzędów Skarbowych Podatków i Opłat Skarbowych.

Po zebraniu poruszonych na zjazdach naczelników urzędów skarbowych wątpliwości, powstałych przy stosowaniu w praktyce przepisów usta-

wy z dn. 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550) Ministerstwo ustala, co następuje:

Do art. 2 punkt 1, 2 i 4.

Wymienione w art. 2 p. 1 zwolnienie właścicieli obszarów leśnych (z wyjątkiem spółek o charakterze handlowym oraz osób uznanych przez kodeks handlowy za handlujące) może mieć miejsce tylko wówczas, gdy eksploatacja ogranicza się wyłącznie do czynności, związanych z wyrębem lasu i wywozem materiałów drzewnych. Wszelkie zaś inne czynności, o charakterze przemysłowym, chociażby wykonywane sposobem ręcznym, jak np. wyrób klepek, gontów, obręczy, beczek, grabi, drabin i t. p. wymagają już nabycia świadectwa przemysłowego według ilości zatrudnionych przy tych czynnościach pracowników i podlegają obowiązkowi uiszczenia podatku od obrotu na zasadach ogólnych.

Właściciel obszarów leśnych, dokonywujący wyrębu na własny rachunek i sprzedający materiał drzewny loco miejsce przeznaczenia, względnie stacja nadawcza, zasadniczo nie podlega podatkowi. Utrzymywanie jednak przez niego stałych składów, chociażby przy kolei, albo na własnych placach, lecz już poza obrębem gospodarstwa leśnego, pociąga za sobą obowiązek nabycia właściwych świadectw przemysłowych na handel towarowy — o ile nie nabyto świadectwa na eksploatację, względnie tartak, gdyż w tym ostatnim wypadku utrzymywane składy winny być zaopatrzone w karty rejestracyjne.

W wypadku gdy właściciel lasu sprzedaje handlarzowi drzewo na pniu, przyjmując poza tem na siebie obowiązek za pewną umówioną cenę wyrębania lasu i przygotowania drzewa do transportu, winien on nabyć świadectwo przemysłowe tylko na wykonywanie robót wedle przepisów części II lit. A. rozdział V zał. do art. 32 ustawy.

Przedsiębiorca prowadzący eksploatację leśną i tartak, obowiązany jest nabyć dwa świadectwa przemysłowe (jedno dla eksploatacji, a drugie dla tartaku) wedle ilości zatrudnionych w każdym z tych przedsiębiorstw robotników.

Kupiec, sprzedający materiał drzewny przetarty na obcym tartaku, winien nabyć świadectwo dla przedsiębiorstw handlowych na sprzedaż obrabionego drzewa, a o ile posiada porębę leśną, obowiązany jest również nabyć świadectwo na wyręb lasu wedle ilości zatrudnionych robotników.

Do art. 3 p. 1.

Wszelkie przedsiębiorstwa, prowadzone przez Państwo na podstawie praw zwierzchniczych, prawa monopolu lub wyłącznie na potrzeby administracji państwowej, zwolnione są od podatku; natomiast podlegają obowiązkowi podatkowemu wszystkie te przedsiębiorstwa państwowe, które nie odpowiadają powyższym warunkom jak np. zakłady zdrojowe, tartaki, rafinerje nafty i t. p.

Również wszelkie na zasadach handlowych dokonywane transakcje przez zarządy lasów państwowych podlegają obowiązkowi podatkowemu wówczas, gdy poza obrębem gospodarstwa leśne-

go są utrzymywane bądźto osobne zakłady handlowe, bądźto oddzielne składy, których dokonywane jest zaopatrywanie konsumentów w materiał drzewny.

Cena świadectw przemysłowych w tym wypadku zawisła jest od rodzaju wykonywanego handlu (hurtowy, detaliczny lub drobny) a podatek od obrotu wymierza się na zasadach ogólnych.

Do art. 3 p. 8.

Utrzymywane przez instytucje państwowe, samorządowe i społeczne we własnym zarządzie i na własny rachunek przedsiębiorstwa kinematograficzne wolne są od podatku tylko wówczas, gdy nie są obliczone na zysk i prowadzone są w celach oświatowo - kulturalnych.

Koniecznym przeto warunkiem jest, aby samo wykonywanie przedsiębiorstwa, a więc wyświetlanie obrazu spełniało cel kulturalno - oświatowy; cel zaś, na jaki przeznaczony jest dochód, z tego źródła płynący, jest przy art. 3 bez znaczenia i możnaby go raczej brać pod uwagę przy stosowaniu przepisów art. 121 ustawy, to znaczy wówczas, gdy zadaniem przedsiębiorstwa jest popieranie celów publicznych.

Zwraca się bowiem uwagę, że art. 3 wspomina o samym celu, zaś art. 121 o **popieraniu** celu.

Za nieobliczone na zysk należy uważać także przedsiębiorstwo, które aczkolwiek pobiera opłaty za wstęp, to jednak dochód z tego źródła płynący, po potrąceniu kosztów ruchu jest nieznaczny.

Do art. 3 p. 11, do art. 14 i 22.

Przemysł ludowy i rzemiosła są wolne od obowiązku podatkowego pod warunkiem, że są wykonywane **ubocznie**, a więc w niewielkich rozmiarach przez gospodarzy rolnych lub bezrolnych bez obecnych sił pomocniczych.

Sprzedaż wyprodukowanych artykułów z reguły winna być dokonywaną na miejscu ich produkcji; skoro zaś sprzedaż prowadzi się na targach poza miejscem zamieszkania producenta, wówczas okoliczność ta wskazuje wyraźnie, że wyrób odnośnych artykułów nie jest dokonywany — jak tego ustawa wymaga — „ubocznie”, lecz w większych rozmiarach, względnie że przedsiębiorca wyrabia je przy obecnej pomocy, bądź też skupuje gotowe wyroby u innych producentów, a następnie sprzedaje je na targach.

Sprzedaż tego rodzaju podlega opodatkowaniu na zasadach ogólnych, to znaczy winno być nabyte właściwe świadectwo przemysłowe dla przedsiębiorstw handlowych i uiszczony podatek od obrotu wedle 2%-owej stawki.

W omówionych wypadkach należy przede wszystkim baczyć, aby z ulgi w myśl art. 3 p. 11 ustawy nie korzystały typowe przedsiębiorstwa handlowe, względnie rzemieślnicze, podlegające podatkowi z mocy ustawy; Ministerstwo jednak poleca postępować bardzo oględnie i upoważnia nie żądać nabycia świadectw wówczas, gdy organ skarbowy nabiera przekonania, że aczkolwiek sprzedaż odbywa się na targu nawet poza siedzibą wytwórcy, to jednak jest ona prowadzona sporadycznie w niewielkim rozmiarze, a sprzeda-

wane przedmioty posiadają niewątpliwie cechy przemysłu ludowego, względnie rzemiosł wykonywanych ubocznie np. sprzedaż na targach mioteł, przywiezionych przez okolicznych wieśniaków, sprzedaż drewnianych łyżek, sił, wycieraczek do nóg i t. p.

Rzemieślnicy, uwolnieni ustawowo od obowiązku uiszczania podatku od obrotu na zasadzie art. 8 p. 5 ustawy, względnie nawet wolni od obowiązku nabywania świadectw przemysłowych z tytułu prowadzonego rzemiosła, obowiązani są do nabycia świadectw dla przedsiębiorstw handlowych na sprzedaż wyrobów własnych, dokonywaną poza lokalem, w którym mieści się pracownia rzemieślnicza.

W tym wypadku podlegają oni również podatkowi od obrotu wedle 2%-owej stawki.

Kupiec, prowadzący poza obrębem swego przedsiębiorstwa handel przenośny temi samymi artykułami, co w stałym zakładzie, winien z reguły nabyć osobno świadectwo dla własnego zakładu handlowego, a osobno na handel przenośny (§ 96 rozp. wykon.).

Jeżeli jednak kupiec, prowadzący sklep i posiadający nań stałe świadectwo handlowe, zamyka w dniu targowe swój sklep i z towarem wychodzi na rynek, to w tej samej miejscowości, w której mieści się jego zakład handlowy, może on swój towar sprzedawać na rynku na podstawie świadectwa nabytego dla sklepu, bez obowiązku wykupienia osobnego świadectwa przemysłowego dla sprzedaży na rynku.

Dostarczanie towarów stałym odbiorcom przez zakłady przemysłowe na poprzednio uskutecznione w tych zakładach zamówienia np. dostarczanie pieczywa przez piekarzy dla okolicznych kupców, względnie konsumentów nie podlega obowiązkowi nabycia osobnego świadectwa przemysłowego.

Do art. 3 p. 14.

Za kredyt długoterminowy uważać należy kredyt hipoteczny, spłacalny w ratach, wedle zgóry ustalonego planu amortyzacyjnego. Wobec tego wszystkie inne formy kredytu, mające nawet zabezpieczenie hipoteczne: na weksle, obligo, rewersy i t. p. zobowiązania należy uważać za kredyt krótkoterminowy.

Do art. 3 p. 15.

Pod pojęciem eksportu należy rozumieć fakt wywozu towaru zagranicę, a więc transakcję, która zasadniczo podlega podatkowi od obrotu.

Nie mogą być więc zwolnione od obowiązku nabywania świadectw przemysłowych takie przedsiębiorstwa, które produkują, względnie skupują towary choćby wyłącznie na eksport, albowiem p. 15 art. 3 ustawy zwalnia od podatku przemysłowego nie przedsiębiorstwa eksportujące, lecz wyłącznie transakcje eksportowe.

Nadto poza dowodem z ksiąg handlowych każda transakcja eksportowa winna być udowodniona deklaracją celną (§ 9 rozp. wykon.), której płatnik dla wszystkich w ciągu roku dokonać się mających transakcji nie jest w stanie okazać

w dniu 1 stycznia roku podatkowego, to znaczy w dniu, w którym wedle brzmienia art. 30 ustawy zaistniał u niego obowiązek nabycia świadectwa przemysłowego dla będącej w ruchu jego fabryki, względnie przedsiębiorstwa handlowego.

Ulgi przewidziane w art. 3 p. 15 ustawy należy stosować do obrotów przy eksporcie półfabrykatów i gotowych wyrobów, dokonywanych tak przez przedsiębiorstwa przemysłowe jak i handlowe, a to niezależnie od tego, czy są eksportowane towary własnej czy też cudzej produkcji; co się tyczy surowców, to ze zwolnienia od podatku przy eksporcie mogą wyłącznie korzystać surowce, wymienione w okólniku Nr. 157 L. DPO. 5550/III względnie Nr. 186 L. DPO. 14406/III.

W razie wątpliwości, czy dany artykuł jest surowcem, czy też półfabrykatem, względnie gotowym wyrobem, należy pomocniczo posługiwać się określeniem, zawartem w punkcie 5 załącznika do art. 7 ustawy i § 26 rozp. wykon. i artykułów wymienionych tamże, jako surowce, nie zwalniać przy eksporcie od podatku, względnie zwracać się do Ministerstwa o opinię.

Produkty gospodarstwa rolnego i leśnego np. jaja, miód pszczołny, bydło i trzoda, zboże i ziemniaki w stanie naturalnym to jest nieprzerobionym nie korzystają przy eksporcie z uwolnienia od podatku.

Do art. 3 ustęp ostatni.

Zwolnienie na zasadzie ustępu ostatniego art. 3 ustawy może przyznać równocześnie z wymiarem tylko komisja szacunkowa za zgodą przewodniczącego. Przeciw odmownej decyzji przewodniczącego komisji szacunkowej nie przysługuje żaden środek prawny.

Od płatników, zwolnionych przez komisję szacunkową w myśl tego przepisu od podatku od obrotu w danym roku podatkowym, nie należy żądać zaliczek na poczet podatku, mającego się wymierzyć w roku przyszłym.

Ewentualnie wypłacone zaliczki na rachunek roku podatkowego, w którym płatnik został zwolniony, winny być zarachowane na inne podatki, względnie zwrócone stronie w myśl obowiązujących w tej mierze przepisów.

Do art. 5 p. 5 i art. 7 część przedostatnia.

O ile na podstawie ksiąg akcyzowych, prowadzonych przez przedsiębiorstwa hurtowej sprzedaży soli, można niezbicie ustalić wysokość obrotu i charakter sprzedaży hurtowej, wówczas upoważnia się stosować przepis art. 7 lit. b nawet w tych wypadkach, gdy rzeczony przedsiębiorstwa prawidłowych ksiąg handlowych nie prowadzi; nie może mieć natomiast zastosowania przepis art. 7 lit. d (§ 15 rozp. wykon.).

Sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego, dokonywana w zakładach handlu towarowego, winna być opodatkowana wedle postanowień art. 5 p. 5 ustawy i § 15 rozp. wykon.

Natomiast sprzedaż butelkowa tych wyrobów zarówno dla spożycia na miejscu jak i do spożycia poza obrębem lokalu — w restauracjach, kawiarniach

niach i t. p. zakładach gastronomicznych, w których prowadzoną jest także sprzedaż napojów spirytusowych w naczyniach otwartych (n. p. na kieliszki), nie może być uważaną za komisową, a zatem podatkowi od obrotu podlega wartość ogólna sprzedanych w tem przedsiębiorstwie towarów.

Już w okólniku Nr. 147 L. DPO. 1566/III/26 zwrócono uwagę, że ulgi przyznane spółdzielniom na zasadzie art. 95 punkt 1 lit. b. i punkt 2 ustawy odnoszą się wyłącznie do obrotów, określonych w punktach 1, 2, 7 i 8 art. 5 ustawy, w innych zaś wypadkach ulgi te nie mogą mieć zastosowania, a w szczególności przy obrotach spółdzielni, obliczanych w myśl p. 5 art. 5 ustawy oraz przy takich przedsiębiorstwach jak n. p. restauracje, kawiarnie, kina, apteki, hotele, pensjonaty i t. p.

Do art. 5 p. 7 i 8.

Jeżeli przedsiębiorstwo przemysłowe wzamian za oddane mu do przemiału zboże lub do przeróbki inny produkt, wydaje z posiadanych zapasów równowartość gotowej mąki, względnie innego produktu, to czynność ta nosi charakter wymiany i podatkowi od obrotu winna podlegać wartość wymienionych towarów.

Do art. 7 lit. a.

Warunkiem istotnym przerobu jest nadanie wytworowi innej formy aniżeli tej, w której został nabyty.

Nie może przeto korzystać z ulgi, przewidzianej w art. 7 lit. a ustawy sprzedaż gotowych wyrobów przez przedsiębiorstwo przemysłowe drugiemu przedsiębiorstwu przemysłowemu, o ile sprzedane artykuły nie zostają w tem drugim przedsiębiorstwie przerobione, względnie zużyte, a służą tylko jako części składowe innych wyrobów tego drugiego przedsiębiorstwa w tym samym stanie, w jakim zostały nabyte.

Przewidziana w art. 7 lit. a ulgowa stawka podatkowa ma przeważnie zastosowanie przy przeróbce chemicznej. Można ją jednak również w niektórych wypadkach stosować i przy przeróbce mechanicznej, pod warunkiem jednak, że pierwotna forma danego artykułu — aczkolwiek nie zatraciła swych własności — to jednak została w znacznym stopniu zmieniona n. p. przeróbka blachy na garnek, skóry na bucik, deski na biurko i t. p.

Sprzedaż wszelkich artykułów budowlanych przez przedsiębiorstwa przemysłowe podlega opodatkowaniu wedle 2%-owej stawki bez względu na nabywcę.

Do art. 7 lit. b i c.

Istota samoistnego handlu polega na tem, że sprzedaje się zawsze towary w tej samej formie, w jakiej one zostały nabyte.

Skoro więc n. p. ktoś skupuje zboże, oddaje je do własnego, czy też do cudzego młyna do przemiału, a następnie wyprodukowana w ten sposób mąkę sprzedaje w swym zakładzie handlowym, wówczas sprzedaż ta nie może korzystać z ulgowej stawki i podlega podatkowi w wysokości 2%.

Również skoro drzewo nabyte w lesie, zostaje oddane do cudzego tartaku na przetarcie, to sprzedaż przetartego materiału podlega 2%-owej stawce podatkowej.

Tak więc w pierwszym jak i w drugim wypadku nie może mieć zastosowania przepis art. 7 lit. b. względnie c. ustawy, chociażby dokonywujący tej transakcji posiadał świadectwo dla przedsiębiorstw handlowych.

Zauważa się również, że restauracje, kawiarnie, mleczarnie i t. p. zakłady gastronomiczne opłacają 2%-ową stawkę nie tylko od artykułów, spożywczych na miejscu, lecz również od artykułów poza obrębem lokalu — o ile nie posiadają odrębnego świadectwa przemysłowego na handel towarowy.

Do art. 7 ustęp 2 i 4.

Zauważa się, że rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 128, poz. 766) nie wniosło wcale obowiązku prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych przez przedsiębiorstwa, ubiegające się o zastosowanie ulgowych stawek podatkowych.

Rozporządzenie to rozszerzyło jedynie ulgową stawkę odnośnie do wszelkiego rodzaju towarów, a więc i pochodzenia zagranicznego przy samoistnej sprzedaży hurtowej, skupie zawodowym, oraz przy samoistnych przedsiębiorstwach wykonywania dostaw; sam zaś obowiązek prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych unormowany jest w postanowieniach przedostatniej części art. 7 ustawy — nadal więc obowiązuje.

Rozporządzenie z dnia 22 grudnia 1926 r. obowiązuje od dnia 1 stycznia 1927 r., a więc przy wymiarze podatku za rok podatkowy 1926 nie może być stosowane, gdyż z ulgi tej korzystają tylko transakcje zawarte, poczynając od dnia 1 stycznia 1927 r.

Przy tej sposobności zaznacza się, że okólnik Nr. 162 L. DPO. 6645/III, zezwalający na przyznanie ulgowej stawki podatkowej przedsiębiorstwom hurtowej sprzedaży, nie porwadzającym prawidłowych ksiąg handlowych, miał zastosowanie tylko przy wymiarze za II półrocze 1925 r. i że przy wymiarze za rok podatkowy 1926 już nie obowiązuje.

W wypadkach więc braku prawidłowych ksiąg handlowych, względnie w razie stwierdzenia nieprawidłowego kontowania towarów lub nieprawidłowego sporządzania wykazów towarów podlegających ulgowym stawkom podatkowym, należy postępować w myśl piątego ustępu §-u 78 rozporządzenia wykonawczego.

Obowiązek prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych przez przedsiębiorstwa skupu zawodowego przy eksporcie istnieje tylko wówczas, gdy płatnik żąda zupełnego zwolnienia od podatku na zasadzie art. 3 ustęp. 15. ustawy, względnie okólnika Nr. 157 L. DPO. 5550/III i Nr. 186 L. DPO. 14406/III.

O ile zaś eksport tych artykułów nie został udowodniony księgami handlowymi i deklaracją celną, należy zastosować stawkę podatkową, obowiązującą dla skupu zawodowego celem odsprzedaży wewnątrz Państwa.

Nawiązując do definicji hurtowej sprzedaży dla celów wymiaru podatku od obrotu (art. 7) wyjaśnia się, że za sprzedaż hurtową uważa się zbyty wszelkiego rodzaju towarów wyłącznie kupcom i przemysłowcom (n. p. dla dalszej przeróbki lub odsprzedaży), zaś przedsiębiorstwom państwowym i komunalnym nietylko dla dalszej przeróbki lub odsprzedaży, lecz również i dla eksploatacji.

Jeżeli więc n. p. gmina miejska zakupi szyny tramwajowe dla eksploatacji kolei elektrycznej, to aczkolwiek szyn tych dalej nie odsprzedaje ani też nie przerabia, to jednak nie można tej gminy w tym wypadku uznać za konsumenta, lecz taką transakcję uważa się za sprzedaż hurtową.

Owoce pochodzenia krajowego, woda sodowa oraz inne bezalkoholowe napoje chłodzące korzystają z ulgowych stawek podatkowych, o ile są sprzedawane w zakładach handlu towarowego do spożycia poza obrębem zakładu.

Do art. 8 p. 5.

Wymienione w tym punkcie przedsiębiorstwa wolne są od podatku od obrotu tylko wówczas, gdy są wykonywane przez właściciela przy pomocy najwyżej jednego członka rodziny, względnie jednego obcego pracownika.

W takim więc przedsiębiorstwie w ciągu całego roku może pracować najwyżej dwie osoby (właściciel i jeszcze jedna siła).

Decydująca jest zawsze ilość zatrudnionych w danej pracowni osób; dlatego więc gdy n. p. jest tam zajętych dwóch współwłaścicieli i jeszcze jedna osoba obca (chociażby i uczeń) to wówczas ulga powyższa przyznana być nie może.

O ileby takie przedsiębiorstwo zatrudniało chociażby czasowo w okresie podatkowym więcej pracowników, wówczas podlega ono obowiązkowi uiszczenia podatku od obrotu za cały rok podatkowy.

Sklep, znajdujący się w jednym lokalu z zakładem przemysłowym, nie stanowi w myśl ostatniego ustępu art. 14 ustawy oddzielnego przedsiębiorstwa handlowego, a jest tylko częścią zakładu przemysłowego, przeto decydującą okolicznością przy stosowaniu ulg w myśl p. 5 art. 3 ustawy jest ogólna ilość osób, zatrudnionych **tak przy produkcji jak i przy sprzedaży**, a więc, o ile takie przedsiębiorstwo zatrudnia tylko jednego właściciela, będzie wolne od obowiązku nabycia świadectwa przemysłowego; jeżeli zaś zatrudnione będą dwie osoby — właściciel i jeden członek rodziny, względnie jedna obca siła pomocnicza, albo też tylko dwóch współwłaścicieli bez obcych sił pomocniczych, wówczas należy żądać tylko nabycia świadectwa dla przedsiębiorstwa przemysłowego. Wreszcie, o ile ilość zatrudnionych w przedsiębiorstwie osób, licząc w tem i właściciela przekroczy normę określoną w p. 5 art. 8 ustawy, powstanie również i obowiązek opłacania podatku od obrotu.

Przy zastosowaniu ulgi z p. 5 art. 8 ustawy, należy do osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie doliczać i członków rodziny właściciela, pracujących w przedsiębiorstwie chociażby i z pewnymi przerwami n. p. zatrudniona tylko w godzinach

rannych przy sprzedaży pieczywa córka lub żona właściciela piekarni winna być wliczona do ogólnej ilości pracowników piekarni, aczkolwiek w godzinach popołudniowych nie będzie pracować w zakładzie.

Do art. 14.

Wyroby oddane przez wytwórcę do wykonania cudzym fabrykom, nie mogą być uważane za wyroby własnej produkcji, a zatem na sprzedaż takich wyrobów — nawet w lokalu własnego zakładu przemysłowego — winno być nabyte świadectwo dla przedsiębiorstw handlowych. N. p. płatnik posiada snowalnię, z której obrobiony półfabrykat oddaje do wykończenia, poczem sprzedaje gotowy produkt z własnego zakładu przemysłowego, musi mieć w takim wypadku dwa świadectwa, jedno świadectwo przemysłowe na snowalnię, drugie zaś handlowe na sprzedaż manufaktury.

Stawka podatkowa w takim razie wynosi 2% od obrotu uzyskanego ze sprzedaży manufaktury, z uwagi na to, że przedsiębiorca wyrobił towar z własnego surowca, względnie półfabrykatu w obcej fabryce.

Kategoria świadectwa, nabytego na zakład przemysłowy, nie ma wpływu na charakter dokonywanej sprzedaży: wyprodukowanych w tym zakładzie artykułów.

Może więc przemysłowiec nawet przy niższych kategoriach świadectw przemysłowych posiadać poza siedzibą swego przedsiębiorstwa jedyny zakład hurtowej sprzedaży własnych wyrobów, zaopatrzony w kartę rejestracyjną.

Do art. 18.

Wedle przepisów art. 18 ustawy, tylko kupcy, prowadzący handel towarowy, mogą skutecznie dostawy towarów, któremi handlują, bez obowiązku nabywania oddzielnych świadectw przemysłowych, o ile tylko suma dostawy nie przekracza norm, ustalonych dla kategorii opłaconego przez dane przedsiębiorstwo świadectwa handlowego.

Ulga powyższa nie ma zastosowania do przedsiębiorstw, prowadzących skup zawodowy celem odprzedaży, a przeto jeżeli osoba prowadząca skup celem odsprzedaży podejmuje się uskutecznienia dostaw, winna na każdą dostawę nabyć odrębne świadectwo przemysłowe na ogólnych zasadach i od każdej dostawy oddzielnie uiszczyć podatek od obrotu.

Do art. 35.

O ile kategoria świadectwa w przedsiębiorstwie przemysłowym, czynnem już w pierwszym półroczu roku kalendarzowego uzależnioną jest od ilości wyprodukowanych przez niego artykułów, to bez względu na to, w którym półroczu zostanie przekroczona norma dopuszczalnej produkcji na podstawie posiadanego świadectwa przemysłowego, dopłata winna być uskutecznioną w stosunku całorocznym.

Powyższe ma zastosowanie również przy przedsiębiorstwach skupu zawodowego.

Do art. 54.

Wymienione w tym artykule osoby prawne — bez względu na kategorie posiadanego świadectwa

przemysłowego (a więc także należące do III i IV kategorii handlowej, względnie VI — VIII kategorii przemysłowej) są obowiązane do składania zeznań o obrocie.

Do art. 75.

Jeżeli istnieje możliwość całkowitego oparcia wymiaru na konkretnych odwodach t. j. na księgach handlowych, wyciągach z ksiąg kolejowych, pocztowych i t. p., to w tych wypadkach opinia rzeczoznawców nie jest konieczną i może być tylko wykorzystaną przy ustalaniu cen.

W braku konkretnych danych co do wysokości obrotu, należy przedewszystkiem wymiar uzasadnić danemi, zebranemi przy lustracji, a w razie potrzeby również i opinią rzeczoznawców.

Zaznacza się jednak, że opinia rzeczoznawców nigdy nie jest wiążącą tak dla przewodniczącego jak i dla członków komisji.

Do art. 84 i 116.

Wedle treści art. 84 ustawy, dodatkowe wymiary można skutecznie w ciągu lat pięciu.

Na zasadzie art. 116 ustawy, odpowiedzialność za przestępstwa z art. 98 ustawy wygasa po upływie dwóch lat.

Przepis ten jednak dotyczy tylko kary, natomiast nie może on służyć za podstawę do uwolnienia od obowiązku podatkowego t. j. uiszczenia należności za właściwe świadectwo przemysłowe.

Ponieważ obowiązująca ustawa w postanowieniach swoich nie podaje wyraźnie przez jaki okres czasu na płatniku ciąży ten obowiązek, przeto należy tu w drodze analogji stosować przepis art. 84 i od płatników, którzy nie nabyli właściwych świadectw przemysłowych, żądać dopełnienia ciążącego na nich z mocy ustawy obowiązku podatkowego w okresie pięcioletnim, aczkolwiek grzywnę możnaby tylko było mierzyć za dwa lata wstecz.

Do części II lit. A rozdział II zał. do art 23 ustawy.

Dla uznania przedsiębiorstwa za skup zawodowy koniecznym jest, aby zakupione artykuły odprzedawano w stanie nieprzerobionym.

Dozwolone jest tylko: przesuszanie, oczyszczanie, sortowanie i brakowanie.

Z powyższego wynika, że przedsiębiorstwo, które prowadzi skup zboża i część tego zboża odprzedaje w stanie nieprzerobionym, a część po przeróbce sprzedaje w postaci mąki, winno posiadać dwa świadectwa: jedno na skup zawodowy zboża, a drugie na handel mąką; przyczem obroty, osiągnięte ze skupu podlegają opodatkowaniu w wysokości pół procent (art. 7 lit. b), obroty zaś ze sprzedaży mąki w wysokości 2%, a to w myśl zasad wyżej już omówionych.

Dzierżawa sadów w celach handlowych jest przedsiębiorstwem handlowem o tyle, o ile na miejscu jest zakład sprzedaży (budka, stragan i t. p.) O ile zaś owoce celem odprzedazy są wywożone z sadów, to w tym wypadku dzierżawę należy traktować jako skup zawodowy i stosownie do tego zaklasowywać przedsiębiorstwo.

Jeżeli zaś dzierżawca częściowo sprzedaje na miejscu z zakładu handlowego, a częściowo wywozi z sadu na sprzedaż, wówczas winien mieć dwa świadectwa (jedno dla skupu, drugie zaś dla zakładu handlowego).

Podatek od obrotu dla tego rodzaju przedsiębiorstw należy obliczać stosownie do art. 7 p. b ustawy (skup), lub stosownie do punktu c art. 7 ustawy (handel detaliczny lub drobny).

Do załącznika do art. 7 ustawy.

W końcu zauważa się, że skup zawodowy względnie hurtowa sprzedaż koni nie może korzystać z pół procentowej stawki podatkowej na zasadzie postanowień, zawartych w punkcie 1 lit. B. załącznika do art. 7 ustawy oraz §-u 26 rozporządzenia wykonawczego; natomiast wyżej wymienioną ulgę przyznawać należy dla „paszy wszelkiej” a nie tylko dla siana, słomy, otrąb i makuchów, wymienionych w punkcie 2 lit. B tegoż załącznika.

Warszawa, dnia 29 marca 1927 r.

Dyrektor Departamentu:

(—) W. Koszko.

143.

INSTRUKCJA

o opodatkowaniu na zasadzie przepisów art. 120 Ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550) handlu i przemysłu oraz zajęć przemysłowych na rzecz szkół zawodowych, burs terminatorskich, patronatów dla młodzieży rękodzielniczej i przemysłowej oraz zawodowych kursów przemysłowych doksztalających.

§ 1.

Opodatkowanie handlu, przemysłu i zajęć przemysłowych na rzecz szkół zawodowych, burs, patronatów i kursów, określonych w art. 120 Ustawy, dokonywa się w postaci pobierania przez Kasy Skarbowe dodatku do ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

§ 2.

Dyrektorowie Izb Skarbowych (Naczelnik Wydziału Skarbowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego) mają corocznie najpóźniej do dnia 1 września podawać do wiadomości Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego sumę wpływów państwowego podatku przemysłowego, osiągniętą w danym okręgu Izby Skarbowej za świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne, nabyte na ostatni rok podatkowy. Do sumy tej nie należy włączać dodatków przewidzianych w Rozdziale VII ustawy.

§ 3.

Szkoły zawodowe, bursy, patronaty oraz kursy określone w art. 120 Ustawy, mają corocznie

do dnia 1 września składać odpowiednio uzasadnione preliminarze budżetowe na rok następny: szkoły i kursy — Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, przytem wyższe uczelnie zawodowe, określone w ustępie ostatnim art. 120 ustawy, — bezpośrednio, inne — za pośrednictwem właściwego Kuratora Okręgu Szkolnego; bursy i patronaty — Ministrowi Przemysłu i Handlu, za pośrednictwem właściwych Wojewódzkich Wydziałów Przemysłowych.

§ 4.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz z Ministrem Przemysłu i Handlu ustala corocznie do dnia 1 października w granicach określonych w punkcie b) części pierwszej art. 120 Ustawy, stopę procentową dodatku do ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, nabywanych w poszczególnych okręgach Izb Skarbowych na następny rok podatkowy. Przy ustalaniu stopy procentowej mają być brane pod uwagę odnośne sumy wpływów za rok ostatni, według danych otrzymanych w myśl § 2 od Dyrektorów Izb Skarbowych (Naczelnika Wydziału Skarbowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego), oraz suma zapotrzebowania, oparta na zatwierdzonych przez właściwe władze preliminarzach budżetowych instytucji omówionych w § 3.

§ 5.

Minister Skarbu corocznie do dnia 11 listopada wyda zarządzenie, aby Kasy Skarbowe pobierały na rzecz szkół zawodowych i instytucji, określonych w art. 120 Ustawy, dodatki do ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych w wysokości ustalonej w myśl § 4.

§ 6.

Wpływy z tytułu dodatków, pobieranych w myśl § 5, mają być ześrodkowane w Centralnej Kasie Państwowej i zarachowane na „fundusz specjalny na rzecz szkół zawodowych” do dyspozycji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Wszystkie Kasy Skarbowe zarachowują powyższe dodatki w trybie § 52 Instrukcji dla Kas Skarbowych w sumach obrotowych na rachunek Centralnej Kasy Państwowej, lecz nie posyłają do niej zawiadomień według wzoru Nr. 9 do § 52 Instrukcji dla Kas Skarbowych. W tym celu zakładają osobne wykazy szczegółowe sum obrotowych na wpływy z dodatków do świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rzecz szkół zawodowych i w zwykłym trybie przesyłają je do właściwej Izby Skarbowej. Izby Skarbowe niezwłocznie po otrzymaniu tych wykazów i zapisaniu na ich podstawie sum półmiesięcznych na osobnym rachunku w księdze kontowej sum obrotowych, sporządzają zawiadomienia według wzoru Nr. 9 do § 52 Instrukcji dla Kas Skarbowych na ogólną sumę półmiesięczną wpływów z kas całego swego okręgu bez wyszczególnienia jednak

w tem zawiadomieniu Kas Skarbowych oraz pozycji dzienników przychodu i przesyłają je do Centralnej Kasy Państwowej. Wysłanie zawiadomienia odnotowuje się w kolumnie „Uwaga” księgi.

§ 7.

Funduszem specjalnym na rzecz szkół zawodowych dysponuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego bezpośrednio, zarządzając wypłaty za pośrednictwem P. K. O.

§ 8.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego stwierdza prawa poszczególnych instytucji, wymienionych w § 3, do korzystania z sum, osiągniętych z dodatków do świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych oraz przeprowadza podział tych sum ostatecznie, na zasadzie planu ustalonego przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Przemysłu i Handlu, na podstawie szczegółowych wykazów instytucji, zgłaszających się do podziału, przyczem wykazy, dotyczące instytucji szkolnych, przedstawia Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, dotyczące zaś burs terminatorskich i patronatów — Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Wpływy osiągnięte w poszczególnych Izbach Skarbowych, po potrąceniu 20% na rzecz wyższych uczelni zawodowych o charakterze społecznym, dzielone są wyłącznie pomiędzy wymienione w art. 120 Ustawy szkoły zawodowe i instytucje, znajdujące się na terenie okręgu odnośnej Izby Skarbowej.

§ 9.

Kontrola nad wydatkowaniem funduszy przekazanych szkołom i kursom zawodowym należy do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, a przekazanych burs terminatorskim i patronatom dla młodzieży rękodzielniczej i przemysłowej — do Ministra Przemysłu i Handlu.

Minister Skarbu:

(—) *G. Czechowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia

Publicznego:

(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *E. Kwiatkowski.*

144.

ROZPORZĄDZENIE,**Ministra Skarbu i Ministra Robót Publicznych**

z dnia 18 listopada 1926 roku,

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie objęcia przez Ministra Skarbu katastru podatku gruntowego i domowego na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego.

Na mocy § 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 września 1925 r. w sprawie zmiany kompetencji Ministra Robót Publicznych i Ministra Skarbu odnośnie do spraw katastralnych w województwie poznańskim i pomorskim (D. U. R. P. Nr. 998 poz., 691) oraz na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1921 roku w sprawie przekazania Ministrowi Skarbu administracji skarbowej na obszarze b. dzielnicy pruskiej (D. U. R. P. z r. 1922 Nr. 4, poz. 19) zarządza się co następuje:

§ 1.

Wydziały miernicze w urzędach wojewódzkich poznańskim i pomorskim znosi się, agendy zaś ich, dotyczące katastru podatku gruntowego i domowego, przekazuje się izbie skarbowej w Poznaniu, w której tworzy się oddział katastralny przy wydziale II.

§ 2.

Zakres działania zniesionych wydziałów mierniczych, określony w §§ 28 — 38 Rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 10 lutego 1922 r., wprowadzającego zmiany obowiązujących przepisów o organizacji prowincjonalnych władz administracyjnych ogólnego Zarządu, t. j. Wojewodów i Urzędów Wojewódzkich na obszarze b. dzielnicy pruskiej (D. U. R. P. Nr. 22, poz. 188), o ile on dotyczy spraw technicznych, przechodzi na oddział katastralny przy wydziale II izby skarbowej w Poznaniu.

§ 3.

Załatwianie spraw administracyjnych (rzeczowych i osobowych) przechodzi do zakresu działania odpowiednich wydziałów izby skarbowej w Poznaniu, w myśl przepisów Rozporządzenia Ministra b. dzielnicy Pruskiej z dnia 23 września 1921 r. o organizacji władz i urzędów skarbowych w b. dzielnicy Pruskiej (D. U. R. P. Nr. 101, poz. 724), zmienionych rozporządzeniem Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem b. dzielnicy Pruskiej z dnia 22 stycznia 1922 r. w przedmiocie objęcia przez Ministerstwo Skarbu administracji skarbowej na obszarze b. dzielnicy Pruskiej (D. U. R. P. Nr. 11, poz. 101).

Przy załatwianiu spraw osobowych obowiązują przepisy wydane dla urzędników technicznych administracji skarbowej, a w szczególności rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 stycz-

nia 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska techniczne 1-szej kategorii w państwowej służbie skarbowej (D. U. R. P. Nr. 11, poz. 79), z dnia 16 stycznia 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska II kategorii w państwowej służbie administracyjnej i egzaminie kandydatów na stanowiska III kategorii w państwowej służbie administracyjnej (D. U. R. P. Nr. 60, poz. 424).

§ 4.

Istniejące na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego urzędy katastralne podporządkowuje się izbie skarbowej w Poznaniu.

§ 5.

Akta wydziałów mierniczych i urzędów katastralnych w sprawach katastru podatku gruntowego i domowego, akta personelu oraz inwentarz tychże wydziałów i urzędów przejmuje izba skarbową w Poznaniu na podstawie protokółów zdawczo - odbiorczych, sporządzonych przez właściwe urzędy wojewódzkie

Akta spraw niezafatwionych w III instancji Ministerstwo Robót Publicznych przekazuje Ministerstwu Skarbu.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 stycznia 1926 roku.

Minister Skarbu:

(—) *G. Czechowicz.*

Minister Robót Publicznych:

(—) *Moraczewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Sławoj Składkowski.***Opłaty stempłowe.**

145.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 31 marca 1927 r.

w sprawie opłat stempłowych od umów o dzierżawę lub najem przedmiotów, znajdujących się na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki.

Na podstawie art. 176 (zdania ostatniego) ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stempłowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) zarządzam co następuje:

§ 1. Jeżeli przed dniem 1 stycznia 1927 r. sporządzono pismo, stwierdzające umowę o dzierżawę lub najem nieruchomości położonej na obsza-

rze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, a podany w tem piśmie koniec okresu, przez który stosunek dzierżawy lub najmu ma trwać, przypada na dzień późniejszy niż dzień 31 grudnia 1926 r., to osoby, które zawarły umowę, są solidarnie obowiązane złożyć — najpóźniej do końca czerwca 1927 r. — odpis owego pisma urzędowi skarbowemu (§ 16 rozporządzenia z dnia 20 listopada 1926 r. Dz. U. R. P. Nr. 123, poz. 713 w brzmieniu, ustalonym w § 3 rozporządzenia z dnia 17 marca 1927 r., Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 274).

W razie jednoczesnego złożenia pierwopisu lub drugiego odpisu urząd skarbowy zaświadczy zgłoszenie na pierwopisie, względnie na drugim odpisie.

W razie niezgłoszenia w terminie, przewidzianym w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, zostanie wymierzona kara pieniężna w wysokości od 5 do 300 zł. (art. 43 ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570).

§ 2. Od pisma, wymienionego w § 1, należy uiścić opłatę stemplową, przyjmując za podstawę wymiaru wartość zobowiązań dzierżawcy lub biorącego w najem, za czas od dnia 1 stycznia 1927 r. do dnia, w którym stosunek dzierżawy, względnie najmu ustaje. Nie włącza się jednak do podstawy wymiaru tych świadczeń ubocznych, które wydzierżawiającemu, względnie wynajmującemu, należą się w naturze (świadczeń ubocznych niepieniężnych).

Wysokość opłaty ustala się według rocznej kwoty zobowiązań dzierżawcy lub biorącego w najem, w myśl pozycji 48 pruskiej taryfy stemplowej (w brzmieniu, ustalonym w § 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 557 i w § 9, punkcie 4, rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 kwietnia 1924 r., Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 392); stawka opłaty nie może jednak wynosić więcej, niż 1%.

§ 3. Opłatę, wymienioną w § 2, uiszcza się ratami rocznymi, które należy wносить do kasy skarbowej gotówką, bez urzędowego wymiaru. Każdą ratę, z wyjątkiem ostatniej, należy uiścić w ciągu miesiąca stycznia, przyjmując za podstawę obliczenia wartość zobowiązań dzierżawcy lub biorącego w najem za rok ubiegły; ratę pierwszą (za rok 1927) należy uiścić w styczniu 1928 r. Ratę ostatnią należy wnieść w ciągu miesiąca po ustaniu stosunku dzierżawy względnie najmu.

Kasie skarbowej należy złożyć w dwóch egzemplarzach deklarację, ułożoną według załączonego wzoru. Jedną deklaracją można objąć większą ilość umów o dzierżawę lub najem, jeżeli przy wszystkich ta sama osoba jest obowiązana do uiszczenia opłaty.

W razie nieuiszczenia raty we właściwym terminie zostanie wymierzona podwyżka w wysokości 5-krotnej kwoty nieuiszczonej albo uiszczonej po upływie właściwego terminu (art. 42 ustawy o opłatach stemplowych).

Podatnik może też uiścić opłatę (§ 2) od razu przy zgłoszeniu pisma, podlegającego opłacie (§ 1); w takim razie na żądanie podatnika wymierzy

opłatę urząd skarbowy (art. 23 punkt „a“, art. 24 punkt „a“, ustawy o opłatach stemplowych).

Rata może być też uiszczona przed nadejściem terminu, wymienionego w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

§ 4. §-ów 1 — 3 nie stosuje się do umów o dzierżawę lub najem, od których przed dniem 1 stycznia 1927 r. uiszczono opłatę w całości.

§ 5. §-ów 1 — 3 nie stosuje się do umów o dzierżawę lub najem, przy których kontrahentem jest Skarb Rzeczypospolitej albo będące odrębnymi osobami prawnymi: zakład państwowy lub przedsiębiorstwo państwowe.

Opłatę od pism, stwierdzających takie umowy, oblicza się według pozycji 48 pruskiej taryfy stemplowej (w brzmieniu, ustalonym w § 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 557 i w § 9, punkcie 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 kwietnia 1924 r., Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 392), z uwzględnieniem § 5 (ustępu 6) pruskiej ustawy o podatku stemplowym (w brzmieniu obwieszczenia z dn. 30 czerwca 1909 r., Zb. pr. str. 535); podstawę wymiaru ustala się w sposób, podany w ustępie pierwszym §-u 2. Opłata w ten sposób obliczona, nie może jednak wynosić więcej niż 1% od kwoty przyjętej za podstawę wymiaru.

Urząd, działający imieniem Skarbu Rzeczypospolitej, względnie imieniem zakładu państwowego lub przedsiębiorstwa państwowego, jeżeli występuje jako dzierżawca lub biorący w najem, potrąca odpowiednie kwoty od należności drugiego kontrahenta. Jeżeli zaś wymieniony urząd występuje jako wydzierżawiający lub oddający w najem, to ma wezwać dzierżawcę, względnie biorącego w najem, aby przy każdej racie czynszu dzierżawnego, względnie przy każdej racie komornego, wnosił do tej samej kasy państwowej odpowiednią kwotę tytułem opłaty stemplowej.

Urząd wnosi raty opłaty stemplowej do kasy skarbowej corocznie w styczniu. Urząd prowadzi wykaz według wzoru, załączonego do § 3 — z tą zmianą, że w kolumnie 3 należy zawsze wymienić drugiego kontrahenta; wykazu tego nie składa kasie skarbowej.

Jeżeli urząd występuje jako wydzierżawiający lub oddający w najem, to może zaniechać poboru opłat stemplowych i wnoszenia ich do kasy skarbowej. Ma jednak w takim razie zgłosić odnośne pismo urzędowi skarbowemu w sposób, podany w § 1; urząd skarbowy wyda pisemną decyzję, w której wezwie dzierżawcę, względnie biorącego w najem, do uiszczenia rat opłaty w sposób, wskazany w § 3.

§ 6. Od umów, zarówno pisemnych jak ustnych, zawartych przed dniem 1 stycznia 1927 r. a mających za przedmiot dzierżawę lub najem nieruchomości, położonych na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, jeżeli umowy te były wykonywane w 1926 r., należy uiścić ratę opłaty za rok 1926, o ile jej dotychczas nie uiszczono, najpóźniej do końca czerwca 1927 r. Tę ratę należy obliczyć i uiścić według odnośnych przepisów pruskiej ustawy o podatku stemplowym.

W razie nieuiszczenia raty za rok 1926 do końca czerwca 1927 r. zostanie wymierzona podwyżka w wysokości 5-krotnej kwoty nieuiszczonej albo

uiszczonej po upływie powyższego terminu (art. 42 ustawy o opłatach stemplowych).

§ 7. §§ 1 — 6 stosuje się również do umów o dzierżawę lub najem uprawnień, do których stosuje się przepisy prywatno-prawne o nieruchomościach, jak również do dzierżawy prawa polowania o ile prawa powyższe tyczą się nieruchomości, po-

łożonych na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) G. Czechowicz.

Załącznik do rozp. Min. Skarbu z dnia 31 marca 1927 r.—poz. 303.

(Strona pierwsza)

RUB poz.....

DEKLARACJA

celem uiszczenia opłaty stemplowej od umów o dzierżawę lub najem, stwierdzonych pisemnie przed dniem 1 stycznia 1927 r.

Przy niniejszem składam sumę ..... zł. .... gr. słowami ..... tytułem opłaty stemplowej za rok 19 .. od umów o dzierżawę i najem, wymienionych w załączonym wykazie. Nazwisko i imię (firma, nazwa) oraz dokładny adres płatnika .....

..... dnia ..... 19 .. r.

Podpis osoby, która wnosi opłatę.

U W A G I:

1. Umowy o dzierżawę lub najem nieruchomości, stwierdzone pisemnie przed dniem 1 stycznia 1927 r., podlegają opłacie stemplowej, jeżeli wartość zobowiązań dzierżawcy, względnie biorącego w najem, za cały czas trwania stosunku dzierżawy, względnie najmu,—z wyłączeniem świadczeń ubocznych, płatnych w naturze (świadczeń ubocznych niepieniężnych)—przewyższa 180 zł. i zarazem wartość roczna owych zobowiązań przewyższa 440 zł.

2. Opłatę oblicza się według następującej taryfy:

Jeżeli **roczna** wartość zobowiązań dzierżawcy względnie biorącego w najem wynosi:

ponad:	lecz nie więcej niż:	to stawka opłaty wynosi:
440 zł.	490 zł.	1/10 ⁰ /0
490 "	610 "	2/10 ⁰ /0
610 "	1230 "	3/10 ⁰ /0
1230 "	2460 "	4/10 ⁰ /0
2460 "	3690 "	5/10 ⁰ /0
3690 "	4920 "	6/10 ⁰ /0
4920 "	6150 "	7/10 ⁰ /0
6150 "	7380 "	8/10 ⁰ /0
7380 "	8610 "	9/10 ⁰ /0
8610 "	—	1 ⁰ /0

(Strona druga i trzecia)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Liczba bieżąca	Określenie nieruchomości	Nazwisko i imię (firma, nazwa) dzierżawcy lub biorącego w najem	Data pisma, stwierdzającego umowę	Czas, za który obliczono ratę opłaty stemplowej	Roczna kwota zobowiązań dzierżawcy lub biorącego w najem		Kwota przyjęta za podstawę wymiaru opłaty stemplowej		Stawka opłaty stemplowej		Kwota opłaty stemplowej		U w a g i
					zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	

146.

Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych ustalona przez Ministerstwo Skarbu.

Skróty: u. o. s. — ustawa o opłatach stemplowych z dn. 1 lipca 1926 r. (DURP. Nr. 98, poz. 570).

r. w. s. — rozporządzenie wykonawcze z dnia 20 listopada 1926 r. (DURP. Nr. 123, poz. 713).

44. (art. 74 i 90). Opłata od rachunku stwierdzającego wykonanie umowy sprzedaży, staje się wymagalna z chwilą doręczenia rachunku kupującemu.

Opłata od rachunku, stwierdzającego wykonanie umowy o świadczenie usług, staje się wymagalna z chwilą doręczenia rachunku osobie, wobec której wystawca zobowiązał się do usług.

Opłata zatem nie należy się, dopóki rachunek znajduje się w ręku wystawcy lub w ręku osoby trzeciej, której wystawca wręczył rachunek z poleceniem, aby go doręczyła kupującemu, względnie osobie, wobec której wystawca rachunku zobowiązał się do usług. W szczególności więc: jeżeli umowę o kupno towarów zawarł kupujący nie ze sprzedawcą bezpośrednio, lecz z jego pełnomocnikiem („przedstawicielem handlowym”) a następnie — po wykonaniu umowy — sprzedawca przesyła rachunek nie bezpośrednio kupującemu lecz przedstawicielowi handlowemu, to opłata nie należy się, dopóki rachunek znajduje się w ręku przedstawiciela handlowego.

Jeżeli sprzedawca przesłał pierwopis rachunku kupującemu a odpis przedstawicielowi handlowemu (który zawarł umowę sprzedaży z kupującym jako pełnomocnik sprzedawcy), to przedstawiciel handlowy — z tytułu posiadania tego odpisu — nie jest obowiązany ani do uiszczenia opłaty od rachunku ani do udowodnienia, że opłatę od pierwopisu uiszczono (L. DPO. 2725/VII/27).

45. (art. 120, 137 i 139).

1) Pokwitowania i zezwolenia na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej, wystawione po dniu 31 grudnia 1926 r. z powodu całkowitej lub częściowej spłaty pożyczek, udzielonych przez b. Państwowy Bank Odbudowy w granicach określonych w art. 5 ustawy z dnia 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 217) są wolne od opłat stemplowych w myśl art. 137 (p. 7) i art. 139 (ustęp trzeci, p. 1) w związku z art. 120 (p. 4) u. o. s.

Powołane bowiem przepisy ustawy o opłatach stemplowych tyczą się między innymi pomocy kredytowej, przewidzianej „w ustawach o pomocy państwowej na odbudowę budynków zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych”; do takich zaś ustaw należała wymieniona wyżej ustawa z dn. 23 marca 1922 r., a uwolnienie, przewidziane w art. 120 (p. 4) u. o. s. obejmuje całą akcję kredytową, przewidzianą w art. 5 tej ustawy.

2) Obligacje oraz innego rodzaju obligi, tyczące się pożyczek, udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego (jako zastępcę b. Państwowego Banku Odbudowy) w ramach §-u 61 statutu (rozporządzenie Min. Skarbu z dn. 28 sierpnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 640), jak rów-

nież pokwitowania i zezwolenia na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej, wystawiane z powodu całkowitej lub częściowej spłaty takich pożyczek, są wolne od opłat stemplowych — w myśl art. 120 (punktu 4), 137 (punktu 7) i 139 (ustępu trzeciego, punktu 1) u. o. s.

Uwolnienie, wymienione pod 2, obejmuje — ze względu na treść powołanego § 61 statutu — tylko pożyczki na odbudowę gospodarstw rolnych, domów w miastach i obiektów przemysłowych, zniszczonych przez wojnę, oraz pożyczki udzielane na podstawie ustawy o rozbudowie miast z dnia 29 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 346) (L. DPO. 1827/VII/27)”,

46. (art. 171). Na mocy art. 171 u. o. s. przestały obowiązywać z dniem 1 stycznia 1927 r. nie tylko normy, wyszczególnione w ustępie pierwszym powołanego artykułu, pod liczbami 1 — 24, lecz także (w myśl ustępu drugiego tegoż artykułu) „wszelkie inne przepisy dotychczasowe w przedmiotach, unormowanych ustawą o opłatach stemplowych”, z wyjątkiem nielicznych postanowień, wyraźnie utrzymanych w mocy w ustępie drugim art. 171. Przestały więc obowiązywać nie tylko ustawy, poświęcone wyłącznie opłatom stemplowym (np. rosyjska ustawa o opłatach stemplowych, pruska ustawa o podatku stemplowym, polska ustawa z 1921 r. o opłatach stemplowych od weksli i t. d.). Nadto bowiem we wszystkich przypadkach, w których pewna ustawa (poświęcona głównie i prawie wyłącznie nie opłatom stemplowym, ale innemu przedmiotowi) zawiera w jednym lub w kilku artykułach przepisy o opłatach stemplowych, te przepisy, opłat stemplowych dotyczące, przestały obowiązywać z dniem 1 stycznia 1927 r. jakkolwiek cała reszta tekstu ustawy obowiązuje nadal.

Tak np. zostały z dniem 1 stycznia 1927 r. uchylone postanowienia o opłatach stemplowych, zawarte: w ustawie z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 346); w art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. Nr. 997, poz. 568); w § 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1924 r. o Pocztowej Kasie Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 545); w art. 85 statutu Banku Polskiego, ustalonego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 września 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 531).

Wprawdzie niektóre z postanowień, formalnie uchylonych na mocy art. 171 u. o. s., zostały przejęte przez ustawę o opłatach stemplowych, a zatem faktycznie obowiązują nadal. Atoli i w tych przypadkach — o ile chodzi o pisma i czynności prawne sporządzone w Polsce po dniu 31 grudnia 1926 r. albo o pisma, sporządzone zagranicą, co do których po owym dniu zaszły okoliczności, przewidziane w art. 21, 110 i 114 lub wreszcie o podania, utrzymane przez urząd państwowy, poczynawszy od dnia 1 stycznia 1927 r. i o świadectwa, od tego czasu wydane — nie wolno powoływać się na przepisy dawniejsze, lecz źródłem prawa o opłatach stemplowych są jedynie: ustawa o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. oraz normy, wyraźnie

utrzymane w mocy w ustępie drugim art. 171 (L. DPO. 2829/VII/27).

Podatki konsumcyjne.

147.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 7 marca 1927 r.

W myśl § 37 ustęp 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 18 stycznia 1926 r. o kontroli skarbowej nad przewozem w kraju spirytusu i wyrobów wódczanych, oraz przywozem z zagranicy i wywozem za granicę spirytusu i wyrobów ze spirytusu (Dz. U. R. P. z dn. 11 lutego 1926 roku Nr. 15, poz. 86), ogłasza się, iż do wyrobów ze spirytusu, nie przeznaczonych do picia, podlegających przy przywozie z zagranicy lub obszarów, na które ustawa z dnia 31.7.1924 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 102 z r. 1925, poz. 720) nie rozciąga się, opłacie skarbowej w wysokości takiej, jaka będzie obowiązywała w czasie przywozu (obecnie w kwocie 1.000 złotych za 1 hektolitr spirytusu 100% rozp. Min. Skarbu z dnia 22.12.26 roku. (Dz. U. R. P. Nr. 128, poz. 765) zalicza się:

1) esencje, soki, morsy i t. d. na spirytusie, używane jako zaprawy do wódek, lub innych przedmiotów spożywczych.

2) Preparaty lecznicze i przetwory farmaceutyczne na spirytusie (specyfiki farmaceutyczne, wyroby galenowe i t. p.).

3) Wyroby perfumeryjne i kosmetyczne na spirytusie.

Firmy i osoby, zamierzające sprowadzać z zagranicy powyższe (1 — 3) wyroby, obowiązane są uzyskać na to zezwolenie Władzy skarbowej II instancji (Izby skarbowej, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego), a o ile chodzi o import artykułów, wymienionych pod 1 i 3, także zezwolenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Kierowanie do władz skarbowych podania o zezwolenie na przywóz z zagranicy wyrobów, wymienionych w p. 2, mają być składane w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych (Generalna Dyrekcja Służby Zdrowia).

Wyroby sprowadzane z W. M. Gdańska powinny być stamtąd wysyłane w trybie przekazywym, zgodnym z art. 207 obowiązującej umowy polsko - gdańskiej z 24.10. 1920 r. ratyfikowanej ustawą z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 139 z r. 1922).

Minister Skarbu.
(—) G. Czechowicz.

Monopol spirytusowy.

148.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 26 marca 1927 r.

o monopolu spirytusowym.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezy-

denta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

CZĘŚĆ I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1. 1) a) Zakup i sprzedaż spirytusu do zużycia w granicach Państwa,

b) wyrób sprzedaży czystych wódek,

c) wyrób spirytusu z surowców, niewymienionych w niniejszym rozporządzeniu, oraz

d) skażenie spirytusu ogólnym środkiem skażającym i rozlew spirytusu skażonego jest wyłącznym przywilejem (monopolem) Skarbu Państwa, poza wyjątkami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu.

2) Do wyrobu i oczyszczania spirytusu, do wyrobu drożdży, octu, wódek gatunkowych i likierów, oraz do sprzedaży wszelkich wódek potrzebne jest zezwolenie Ministra Skarbu.

3) Produkcja, oczyszczanie, wywóz przywóz i przewóz wszelkiego spirytusu i wyrobów z niego, służących do spożycia, odbywa się stosownie do przepisów niniejszego rozporządzenia.

4) Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego przysługuje wyłączne prawo nabywania spirytusu oraz czystych wódek monopolowych z jakichkolwiek powodów zajętych lub podlegających sprzedaży przymusowej w kraju. Minister Skarbu ustali zasady, na jakich Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego płacić będzie przejęte w sposób powyższy wyroby. W razie nabycia ich w drodze egzekucyjnej cena nabycia służy na zaspokojenie wierzytelności, dla których wdrożono egzekucję.

Art. 2. 1) Państwowy Monopol Spirytusowy posiada osobowość prawną.

2) Państwowy Monopol Spirytusowy jest przedsiębiorstwem o charakterze samodzielnej odrębnej jednostki gospodarczej, zorganizowanym i działającym na zasadach handlowych.

3) Zbycie, zamiana lub obciążenie hipoteczne majątku nieruchomego Państwowego Monopolu Spirytusowego może nastąpić jedynie za zezwoleniem władz ustawodawczych.

4) Wszelkiego rodzaju majątek Państwowego Monopolu Spirytusowego wolny jest od wszelkich ciężarów, opłat podatkowych i danin na rzecz Państwa i związków komunalnych z wyjątkiem opłat stemplowych oraz podatków komunalnych od gruntów i budynków, opłat komunalnych od przeniesienia własności nieruchomości, zaprotestowanych weksli, plakatów i anonów, tudzież innych podatków komunalnych, ustanowionych na podstawie art. 20 ustawy

z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. № 94, poz. 747).

5) Do wykonania uprawnień, wyszczególnionych w art. 1, powołana jest Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego podporządkowana Ministrowi Skarbu, który określi:

- a) ustrój wewnętrzny Dyrekcji Państwowego Monopoli Spirytusowego,
- b) stosunek Dyrekcji Państwowego Monopoli Spirytusowego do władz skarbowych,
- c) stosunek służbowy pracowników Dyrekcji Państwowego Monopoli Spirytusowego, zapewniający im prawa emerytalne nie w mniejszej mierze, jak funkcjonariuszom państwowym, z uwzględnieniem praw, nabytych dotychczasową służbą.

6) Na czele Dyrekcji Państwowego Monopoli Spirytusowego stoi Dyrektor.

Art. 3. 1) Do majątku Państwowego Monopoli Spirytusowego należą ruchomości i nieruchomości, któremi rozporządzał rządowy monopol spirytusowy rosyjski, oraz urządzenia i naczynia przejęte od Państwa, a służące do pomieszczenia i przewozu spirytusu.

2) Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego działa na zasadzie odrębnego preliminarza rocznego dochodów i rozchodów, zatwierdzonego przez Ministra Skarbu po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej. W ramach tego preliminarza Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego wykonywa wszelkie inwestycje, nie wyłączając budowli i nabywania nieruchomości. Preliminarz ten stanowi załącznik do budżetu państwowego. Do ogólnego budżetu państwowego wchodzi z tego preliminarza jedynie nadwyżka dochodów, względnie rozchodów.

3) Z końcem każdego roku kalendarzowego Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego zestawia bilans i rachunek zysków i strat wedle zasad księgowości handlowej, wyprowadzając czysty zysk handlowy przedsiębiorstwa po potrąceniu między innymi wszelkich podatków i opłat, od których jest ono zwolnione.

4) Minister Skarbu przeznaczy pewien odsetek czystego zysku handlowego Państwowego Monopoli Spirytusowego na nagrody pieniężne, zapomogi i na cele opieki społecznej dla pracowników Państwowego Monopoli Spirytusowego oraz współdziałających z Państwowym Monopolem Spirytusowym państwowych funkcjonariuszów skarbowych działu podatków pośrednich.

5) 1% dochodu Skarbu z czystego zysku handlowego Państwowego Monopoli Spirytusowego przeznaczają się do dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych na walkę z alkoholizmem, szpitale i schroniska dla alkoholików.

Art. 4. 1) Przy Ministerstwie Skarbu tworzy się Państwową Radę Spirytusową jako organ doradczy i opiniodawczy w sprawach, wymienionych w niniejszym rozporządzeniu lub zleconych przez Ministra Skarbu.

2) Radzie przewodniczy Minister Skarbu lub wyznaczony przez niego zastępca.

Rada składa się z 18 osób:

- a) w jednej połowie — z osób wyznaczonych po trzy przez Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu, oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych — z pośród znawców produkcji spirytusu, oczyszczania spirytusu i wyrobu wódek oraz eksportu i wewnętrznego handlu spirytusem, jak również z przedstawicieli przemysłu, zużywającego spirytus do swoich wyrobów;
- b) w drugiej połowie — z przedstawicieli producentów spirytusu, rektyfikatorów i fabrykantów wódek, z eksporterów i handlujących, powołanych przez Ministra Skarbu na wniosek odpowiednich organizacji w sposób, określony w rozporządzeniu wykonawczem.

3) Członkowie Państwowej Rady Spirytusowej jednej i drugiej grupy będą powołani przy równomiernem uwzględnieniu tak wszystkich dzielnic Polski, jako też wspomnianych zawodów gospodarczych z tem zastrzeżeniem, że z liczby dziewięciu przedstawicieli drugiej grupy przypada pięciu na przedstawicieli gorzelni rolniczych, jeden na przedstawicieli rafineryj, jeden na przedstawicieli fabryk wódek, jeden na przedstawicieli eksportu i handlu i jeden na przedstawicieli gorzelni przemysłowych.

4) Państwową Radę Spirytusową zwołuje Minister Skarbu w miarę potrzeby.

5) Minister Skarbu winien zwołać Radę w ciągu dwóch tygodni na żądanie co najmniej 9 członków Rady. Żądanie powinno być wniesione na piśmie i zawierać wyszczególnienie spraw, które mają być przedmiotem obrad.

Art. 5. 1) Zapotrzebowanie krajowe na wszelki spirytus zaspakaja wyłącznie Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego, obliczając corocznie w miesiącu listopadzie i podając do publicznej wiadomości przybliżoną wysokość tego zapotrzebowania na następną kampanję gorzelniczą.

2) Najpóźniej do dnia 31 stycznia każdego roku Minister Skarbu na wniosek Dyrekcji Państwowego Monopoli Spirytusowego i po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej określa ilość spirytusu, jaką Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego powinna zakupić z produkcji krajowej w następnej kampanji (kontyngent zakupu Państwowego Monopoli Spirytusowego). Ilość tę Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego zakupuje, a przedsiębiorcy gorzelni winni dostarczyć po monopolowej cenie nabycia, ustanowionej w myśl przepisów art. 10 i 11, franco wagon najbliższej od gorzelni stacji towarowej kolei żelaznej lub franco statek najbliższej przystani.

3) Koszt przewozu spirytusu koleją względnie statkiem ponosi Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego. Odbiór spirytusu przez władze skarbowe następuje w rektyfikacji lub w składzie monopolowym.

4) Na żądanie Dyrekcji Państwowego Monopoli Spirytusowego przedsiębiorca winien dostarczyć spirytus do innego miejsca, aniżeli do najbliższej towarowej stacji kolei żelaznej, względnie do najbliższej przystani. W tym wypadku poniesie Dyrekcja ewentualną różnicę kosztów przewozu kołowego według

taryfy, ustanawianej corocznie przez Ministra Skarbu po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej.

5) Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego może na żądanie przedsiębiorcy gorzelni zarządzić odstawę spirytusu do innego miejsca, aniżeli do najbliższej towarowej stacji kolejowej lub przystani, lecz w tym wypadku zwraca jedynie normalny koszt przewozu kolejowego.

6) Nadwyżkę spirytusu, przekraczającą wewnętrzne zapotrzebowanie Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego, Minister Skarbu zwalnia do wywozu zagranicę. Ilość, przeznaczoną do wywozu zagranicę, producenci spirytusu odstawiają do składów Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego do dyspozycji jednej na całe Państwo spółdzielczej organizacji, która, działając na zasadzie statutu, zatwierdzonego przez Ministra Skarbu, spienięża ten spirytus na rynkach zagranicznych. Statut tej organizacji określi udział w niej poszczególnych gałęzi przemysłu spirytusowego oraz stosunek do Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego.

7) W razie stwierdzenia, że Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego posiada nadwyżkę zapasów spirytusu, i odpowiedniej sytuacji na rynku eksportowym Minister Skarbu może zwolnić tę nadwyżkę w całości lub częściowo do wywozu zagranicę na warunkach przez siebie ustalonych.

8) Na wniosek zainteresowanych Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego może odstąpić przedsiębiorcom gorzelni rolniczych potrzebną ilość spirytusu z ich produkcji do skażenia na miejscu dla celów własnego gospodarstwa. O ilość tę podwyższa się kontyngent zakupu, co jednak nie wpływa na zmianę monopolowej ceny nabycia (art. 10 i 11) dla tejże gorzelni. Za ilości, zwolnione na te cele, Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego żadnych dopłat nie uskutecznia ani nie pobiera. Koszt skażenia ponosi w tym wypadku producent.

Art. 6. 1) W ciągu miesiąca lutego każdego roku Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego powiadamia każdą gorzelnię, jaką ilość spirytusu (kontyngent zakupu) obowiązana będzie dostarczyć w ciągu następnej kampanii gorzelniczej, we wrześniu zaś tegoż roku poda przypuszczalne terminy odbioru.

2) Kontyngent zakupu winien być rozłożony na partje, odbierane w miarę możliwości stopniowo w ciągu kampanji.

Art. 7. Odprawa spirytusu z gorzelni i rektyfikacji odbywa się stosownie do przepisów, wydanych przez Ministra Skarbu.

Art. 8. 1) Odstawy spirytusu z gorzelni do wyznaczonej przez Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego rektyfikacji lub składu uskutecznia przedsiębiorca gorzelni w swoich naczyniach metalowych.

2) Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego może na żądanie przedsiębiorcy gorzelni dostarczać mu na czas dostawy niezbędną ilość beczek metalowych do najbliższej od gorzelni wskazanej przezeń stacji kolejowej, skąd przedsiębiorca go-

rzelnik winien własnym kosztem zwieźć te beczki do gorzelni.

3) Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego ustala zarówno taryfę opłat, jakie pobiera od przedsiębiorców gorzelni za używanie beczek skarbowych, z uwzględnieniem amortyzacji i wszelkich kosztów własnych prócz przewozu kolejowego, jak i taryfę, według której płaci odpowiednio wynagrodzenie przedsiębiorcy gorzelni za użycie jego naczyń do transportu spirytusu koleją lub statkiem.

4) Taryfy powyższe winny uwzględniać koszt przewozu próżnych beczek, który Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego zwraca przedsiębiorcom gorzelni.

Art. 9. 1) Wysokość dopuszczalnych zaników przy magazynowaniu tak w gorzelniach, samoistnych rektyfikacjach i oddziałach rektyfikacyjnych, jak i w innych składach i podczas transportu spirytusu ustanawia Minister Skarbu po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej. Za ubytki, przekraczające dozwolone normy zaników, odpowiada przedsiębiorca gorzelni względnie rektyfikacji lub składu według obowiązującej w czasie stwierdzenia ubytków monopolowej ceny sprzedażnej, wyznaczonej za spirytus do fabrykacji wódek gatunkowych (art. 21 ust. 1 c).

2) Władza skarbowa II instancji zwolni przedsiębiorcę od uiszczenia należności w ustępie poprzednim określonej, jeśli ubytki powstały skutkiem siły wyższej lub skutkiem takich zdarzeń, których nie można było przewidzieć ani im zapobiec, w szczególności, gdy ubytek spowodowały takie zdarzenia w czasie przewozu koleją lub statkiem.

3) O zajściu powyższych zdarzeń, zwalniających przedsiębiorcę od odpowiedzialności za ubytki, przedsiębiorca winien zawiadomić w ciągu 24 godzin, a w wypadkach szczególnie utrudnionej komunikacji w ciągu 3 dni od chwili spostrzeżenia zdarzenia inspektora kontroli skarbowej i winien udowodnić zajście warunków, zwalniających od zapłaty za zaniki.

Art. 10. 1) Monopolowa cena nabycia spirytusu składa się:

- a) z podstawowej ceny monopolowej;
- b) z dodatku lub potrącenia, zależnie od wysokości kontyngentu zakupu Państwowego Monopolu Spirytusowego.

2) W listopadzie każdego roku Rada Ministrów na wniosek Ministra Skarbu, postawiony po zbadaniu opinii Państwowej Rady Spirytusowej, ustala podstawową cenę monopolową za spirytus, który będzie dostarczony Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego w ciągu bieżącej kampanji.

3) Cenę spirytusu ustala się za 1 hektolitr 100⁰/₀ alkoholu. Należność wyplaca się dostawcom w ciągu 14 dni po uskutecznieniu odbioru.

4) Podstawowa cena monopolowa winna być dla każdego województwa oddzielnie wypośredkowana i tak obliczona, aby pokrywała przeciętne koszty produkcji i dostawy (art. 5 ust. 2) spirytusu dobrze prowadzonej gorzelni rolniczej, wypalającej w ciągu kampanji 700 hl. 100⁰/₀ spirytusu z ziemniaków, przyczem wywar powinien pozostać gorzelni za darmo.

5) Minister Skarbu może oznaczyć po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej do dnia 1 lipca każdego roku wysokość i terminy przedpłaty, którą Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego wypłaci za odpowiedniem zabezpieczeniem przedsiębiorcy gorzelni na rachunek jego należności za produkty przyszej kampanji.

6) Minister Skarbu może ustanowić po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej premję za spirytus o mocy nie niższej niż 92°.

Art. 11. 1) Przy gorzelniach rolniczych dolicza się do ceny podstawowej lub też się z niej potrąca — zależnie od wysokości ustalonego dla danej gorzelni kontyngentu zakupu Państwowego Monopolu Spirytusowego:

	do 300 hl. —	30°/o dodatku
od 301	„ 400 hl. —	25°/o „
od 401	„ 500 hl. —	20°/o „
od 501	„ 600 hl. —	10°/o „
od 601	„ 800 hl. —	bez dodatku i potrącenia
od 801	„ 1000 hl. —	8°/o potrącenia
od 1001	„ 1300 hl. —	13°/o „
ponad	1300 hl. —	15°/o „

2) Jeżeli wskutek stosowania niższego procentu dodatku, względnie wyższego procentu potrącenia suma należna za większą ilość kontyngentu zakupu spirytusu byłaby niższa od sumy, należnej za mniejszą ilość, natenczas należy wypłacić najwyższą sumę, jaka wypadnie z obliczenia za mniejszą ilość spirytusu.

3) Monopolową cenę nabycia dla gorzelni przemysłowych, z wyłączeniem drożdżowych, oblicza się na daną kampanję według wysokości kosztów produkcji przeciętnego prawa odpędu poprzedniej kampanji tychże gorzelni w Państwie, przyczem wywar powinien pozostać gorzelni za darmo. Gorzelnie całkowicie i racjonalnie zużytkowujące wywar otrzymują cenę zwiększoną o 10°/o.

4) Obliczona w sposób powyższy cena dla gorzelni przemysłowych nie może być jednak wyższa, aniżeli przeciętna arytmetyczna wojewódzkich monopolowych cen państwowych, ustalonych dla gorzelni rolniczych, zmniejszona o 17¹/₂°/o dla gorzelni przemysłowych zużytkowujących i o 27¹/₂°/o dla niezużytkowujących całego wywaru.

5) Za spirytus z gorzelni drożdżowych Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego płacić będzie cenę o 30°/o niższą, niż monopolowa cena nabycia spirytusu z innych gorzelni przemysłowych, obliczona w myśl poprzedniego ust. 3 zdanie 1, a w razie zastosowania ustępu 4 — w myśl tego ustępu.

Oczyszczanie spirytusu.

Art. 12. 1) Oczyszczanie (rektyfikowanie i rafinowanie) spirytusu odbywa się:

- w rektyfikacjach monopolowych lub prywatnych,
- w oddziałach rektyfikacyjnych fabryk wódek i gorzelni.

2) Minister Skarbu określi po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej warunki oczyszczania i magazynowania w zakładach prywatnych, wykony-

wających zamówienia Państwowego Monopolu Spirytusowego, tudzież ustali zasady, na jakich ma się odbywać oczyszczanie spirytusu, przeznaczonego na wywóz zagranicę.

3) Wynagrodzenie za oczyszczanie i magazynowanie spirytusu ustalone zostanie bądź na podstawie dobrowolnej umowy pomiędzy Dyrekcją Państwowego Monopolu Spirytusowego a przedsiębiorcami rektyfikacyj, bądź też w drodze publicznego przetargu.

Art. 13. 1) Przedsiębiorcy rektyfikacyj samostnych oraz oddziałów rektyfikacyjnych przy gorzelniach odpowiadają za przyjęty do oczyszczania spirytus monopolowy. Za ubytki przy oczyszczaniu, przekraczające dozwolone normy zaników, przedsiębiorca obowiązany jest zapłacić Państwowemu Monopolowi Spirytusowemu obowiązującą w czasie stwierdzenia ubytków monopolową cenę sprzedażną, wyznaczoną za spirytus do fabrykacji wódek gatunkowych (art. 21 ust. 1c).

2) Zwolnienie od uiszczenia należności w ustępie poprzednim określonej może nastąpić w wypadkach i na warunkach, wyszczególnionych w art. 9 ust. 2.

Art. 14. Minister Skarbu określi po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej:

- najwyższy procent zaników spirytusu przy oczyszczaniu,
- najwyższy procent odpadków, które można przeznaczyć do zniszczenia,
- sposoby zbierania odpadków oraz środki niezbędne w celu zapobieżenia przedstawieniu innych płodów, nie podlegających opodatkowaniu, w miejsce odpadków od rektyfikacji,
- sposoby badania gatunków odpadków i określenia ilości zawartych w nich procentów czystego spirytusu w celu zwolnienia ich od opłaty skarbowej,
- sposób niszczenia odpadków i niezbędne przytem formalności.

Wyrób wódek.

Art. 15. 1) Wódki dzieli się na:

- czyste, stanowiące czysty alkohol etylowy, rozcieńczony wodą, bez jakichkolwiek innych dodatków;
  - gatunkowe, stanowiące wodny roztwór alkoholu etylowego z dodaniem nalewu na owoce, trawy lub korzeni albo też z dodaniem destylatu lub derywatu oraz cukru lub esencji aromatycznej.
- 2) Pod nazwą wódek gatunkowych podciąga się również likiery, rummy, araki, koniaki i t. p.
- 3) Spirytus pędzony z owoców, jagód i odpadków z nich, wina oraz wszelki spirytus „pejsachowy” zwalnia Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego do fabryk wódek lub do rozlewni za opłatą w wysokości różnicy pomiędzy monopolową ceną sprzedażną spirytusu na wódki gatunkowe (art. 21 ust. 1c) a kosztem własnym monopolowego spirytusu oczyszczonego (art. 20 ust. 1a).

Art. 16. 1) Wyrób czystych wódek prowadzić może wyłącznie Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego.

2) Wyrób wszelkich innych wódek (art. 15 ust. 1 b), jak również soków, zawierających alkohol, i morsów, dozwolony jest jedynie na podstawie otrzymanej koncesji.

Art. 17. Minister Skarbu określi w ramach obowiązujących ustaw, jaką maksymalną i minimalną zawartość alkoholu posiadać winny wyroby wódczane, puszczane w obrót handlowy tak przez Dyрекcję Państwowego Monopolu Spirytusowego, jak i przez przedsiębiorców prywatnych.

Art. 18. Minister Skarbu wyda przepisy o sposobie wykonywania kontroli nad przemysłem wódczanym.

Sprzedaż spirytusu i monopolowych wyrobów wódczanych.

Art. 19. 1) Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego sprzedaje spirytus i czyste wódki monopolowe bądź we własnych, bądź w koncesjonowanych składach i sklepach prywatnych, wymienionych w art. 76 niniejszego rozporządzenia. Koncesjonowane miejsca sprzedaży obowiązane są posiadać wódki monopolowe w ilości dostatecznie zabezpieczającej pokrycie miejscowego zapotrzebowania.

2) Koncesjonowane detaliczne miejsca sprzedaży obowiązane są przyjmować zwrotne butelki po spirytusie i wódkach monopolowych po cenach i na warunkach, ustalonych przez Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego. Ministrowi Skarbu przysługuje prawo zawieszania mocy obowiązującej niniejszego przepisu.

3) Zakłady, nie stosujące się do tych przepisów, mogą być pozbawione koncesji.

Art. 20. 1) Minister Skarbu określa jednolicie dla całego Państwa:

- a) cenę kosztów własnych spirytusu oczyszczonego przy uwzględnieniu przeciętnego kosztu zakupu spirytusu surowego, kosztów oczyszczania, przewozu i magazynowania, oprecentowania kapitału obrotowego i kosztów ubezpieczenia, jako też pozostałych kosztów handlowych i administracyjnych, tudzież kosztów obowiązkowej kontroli technicznej i pomocy naukowej dla gorzelnii oraz strat, ponoszonych przy sprzedaży spirytusu poniżej kosztów własnych,
  - b) opłatę skarbową, określoną od jednego hl. 100° spirytusu i pobieraną od całej ilości spirytusu, zużytego w granicach Państwa,
  - c) sprzedażną cenę detaliczną czystych wódek monopolowych.
- 2) Opłata skarbowa od spirytusu obejmuje sumę 1 zł. od 1 litra 100° spirytusu, zastępującą dodatek do podatku od spirytusu na rzecz związków komunalnych i samorządu wojewódzkiego, przewidziany w art. 10 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), oraz przewidziany w art. 25 tejże ustawy osobny podatek wojewódzki. Z kwoty 1 zł. przypadnie 80 gr. na udział związków komunalnych, a 20 gr. wzamian osobnego podatku wojewódzkiego.

Co do rozdziału i wypłaty udziału związkowi komunalnym obowiązują postanowienia art. 10, 25 i 58 powołanej ustawy, za podstawę zaś do rozdziału wpływów, przypadających na rzecz wojewódzkiego samorządu, przymuje się liczbę ludności według ostatniego urzędowego spisu ludności. Dalsze opodatkowanie spirytusu i napojów spirytusowych na rzecz związków komunalnych i samorządu wojewódzkiego oraz na wszelkie inne cele jest niedopuszczalne.

3) Od opłaty skarbowej zwolniony jest spirytus, używany do celów technicznych, oświetleniowych i napędowych oraz dla celów naukowych wyższych zakładów naukowych.

4) Sprzedażna cena detaliczna czystych wódek monopolowych składa się:

- a) z kosztów własnych spirytusu oczyszczonego,
- b) z opłaty skarbowej od spirytusu,
- c) z kosztów przerobu, zużycia surowców i opakowania, kosztów amortyzacji i konserwacji budynków i urządzeń, kosztów oprocentowania kapitału zakładowego i obrotowego, kosztów ubezpieczenia, kosztów robocizny, kosztów sprzedaży i przewozu oraz pozostałych kosztów handlowych i administracyjnych, tudzież wszelkich podatków, jakie opłacają przedsiębiorstwa prywatne, z wyjątkiem podatku dochodowego,
- d) z czystego zysku.

Art. 21. 1) Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego sprzedaje spirytus:

- a) oczyszczony na cele lecznicze, naukowe i domowe po cenie, ustalonej dla detalicznej sprzedaży czystych wódek monopolowych, a przeliczonej na cenę za 1 L. 100° spirytusu;
- b) oczyszczony fabrykantom wódek czystych w okresie przejściowym na terenach, nieobjętych pełnym monopolem, po cenie, składającej się z opłaty skarbowej i kosztów własnych spirytusu oczyszczonego;
- c) oczyszczony fabrykantom wódek gatunkowych po cenie o 25° wyższej od sumy opłaty skarbowej i kosztów własnych spirytusu oczyszczonego;
- d) skażony do celów technicznych, oświetleniowych i napędowych po cenach, których wysokość oznacza Minister Skarbu po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej; ceny te mogą być niższe od kosztów własnych.

2) Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może obniżyć ceny na spirytus nieskażony lub skażony, a przeznaczony do celów przemysłowych, technicznych i napędowych oraz dla użytku wyższych zakładów naukowych. Zakłady, chcące otrzymać spirytus nieskażony lub skażony po niższej cenie, podlegają przepisanej przez Ministra Skarbu kontroli.

3) Minister Skarbu oznacza sumę, jaką z dochodów Państwowego Monopolu Spirytusowego przekazywać się będzie corocznie na zapomogi dla instytucyj nieobliczonych na zysk, a mianowicie dla szpitali, klinik, zakładów leczniczych, naukowych i innych, używających nieskażony spirytus dla celów leczniczych i naukowych, tytułem częściowego zwrotu kosztów nabycia tego spirytusu.

4) Minister Skarbu po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej oznacza również sumę, jaką Dyrekcja Państwowego Monopoliu Spirytusowego wypłacać będzie od każdego hektolitra 100% spirytusu, dostarczonego na kontyngent zakupu, na cele kontroli technicznej i pomocy naukowej dla gorzelnii. Kontrola ta i pomoc będzie wykonywana przez instytucje naukowe na podstawie specjalnych umów, których zasadnicze warunki podlegają zatwierdzeniu Ministra Skarbu.

5) W razie podwyższenia ceny sprzedażnej spirytusu monopolowego, przeznaczonego do spożycia, Minister Skarbu może pobrać dodatkową opłatę — w wysokości różnicy pomiędzy poprzednią a podwyższoną ceną sprzedażną — od spirytusu, znajdującego się w obrocie w postaci czystej lub w wyrobach wódczanych w przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych.

Art. 22. 1) Zabrania się:

a) sprzedaży detalicznej czystych wódek monopolowych po cenach wyższych od ustalonych przez Ministra Skarbu;

b) sprzedaży detalicznej wszelkich wódek rozlewu prywatnego po cenach niższych, niż ceny detaliczne, wyznaczone na monopolowe wódki czyste odpowiedniej mocy i ilości.

2) Do czasu zaprowadzenia pełnego monopolu na całym obszarze Państwa Dyrekcja Państwowego Monopoliu Spirytusowego może za zezwoleniem Ministra Skarbu sprzedawać swoje wyroby także na obszarze, nieobjętym pełnym monopolem.

Art. 23. Na wniosek kupującego Dyrekcja Państwowego Monopoliu Spirytusowego może odroczyć zapłatę części należności, przypadającej za sprzedany spirytus, za należytem zabezpieczeniu.

Art. 24. Spirytus, sprzedany na cele naukowe, domowe lub lecznicze, nie może być zużyty w fabrykach wódek.

Art. 25. 1) Czyste wódki monopolowe sprzedaje się w opakowaniu, wskazującym ich pochodzenie, cenę jednostki w detalu, gatunek, ilość i zawartość alkoholu 100%.

2) Zabrania się sprzedaży napojów spirytusowych w naczyniach o innych pojemnościach, aniżeli: 2, 1, 0,75, 0,5, 0,25, 0,10 i 0,05 litra.

3) Minister Skarbu wyznaczy termin likwidacji zapasów naczyń o innej pojemności dla wódek gatunkowych.

Art. 26. 1) Dyrekcja Państwowego Monopoliu Spirytusowego może odmówić sprzedaży spirytusu i swych wyrobów osobom karanym dwukrotnie za pogwałcenie przepisów niniejszego rozporządzenia.

2) Dyrekcja Państwowego Monopoliu Spirytusowego może otwierać własne sklepy sprzedaży swoich wyrobów (spirytusu i wódek) bez osobnej koncesji.

Art. 27. Zabrania się sprzedawcom:

a) sprzedawać spirytus i czyste wódki monopolowe w innych opakowaniach lub naczyniach, jak w dostarczonych przez Dyrekcję Państwowego Monopoliu Spirytusowego;

b) zmieniać zawartość alkoholu, smak i wygląd czystych wódek monopolowych, mieszać poszczególne gatunki ze sobą lub innymi wyrobami, chyba że kupujący wyraźnie tego żąda dla natychmiastowego spożycia na miejscu;

c) odrywać, uszkadzać lub zmieniać zabezpieczenia, znajdujące się na butelkach z wyrobami monopolowymi przed odkorkowaniem;

d) zezwalać na picie w miejscu sprzedaży napojów alkoholowych, jeżeli sprzedawca nie posiada koncesji na wyszynk.

Art. 28. 1) Wszelkie należności Dyrekcji Państwowego Monopoliu Spirytusowego, nie wyłączając należności, powstałych z odroczenia części zapłaty za sprzedany spirytus (art. 23), oraz z wydania przedsiębiorcom gorzelnii zaliczek na spirytus (art. 10 ust. 5), korzystają z tych samych przywilejów, co podatki i opłaty publiczne. Ściąganie tych należności odbywa się w trybie, przewidzianym dla bezspornych należności skarbowych, na podstawie orzeczeń, wydawanych na wniosek Dyrekcji Państwowego Monopoliu Spirytusowego przez właściwe władze skarbowe I instancji.

2) Prawo żądania zwrotu nienależnie uiszczonych opłat skarbowych oraz nienależnie dokonanych na rzecz Państwowego Monopoliu Spirytusowego wpłat przedawnia się w ciągu jednego roku od dnia powstania tego prawa.

3) Prawo do wymiaru należnych Państwu opłat skarbowych oraz należnych Dyrekcji Państwowego Monopoliu Spirytusowego wpłat z tytułu prowadzenia monopolu spirytusowego przedawnia się w ciągu pięciu lat.

4) Jeżeli na stronie ciąży obowiązek dostarczenia danych, mających służyć za podstawę do wymiaru, bieg tego okresu rozpoczyna się od upływu roku obrachunkowego, w którym strona tych danych dostarczyła, gdy zaś strona danych do wymiaru nie dostarczyła, bieg przedawnienia rozpoczyna się od upływu tego roku, w którym władza miała możliwość dokonania wymiaru. Prawo do wymiaru gaśnie w tym ostatnim wypadku w każdym razie po upływie lat 15 od chwili powstania prawa do wymiaru.

5) Jeżeli strona nie miała obowiązku dostarczenia danych do wymiaru, bieg przedawnienia rozpoczyna się od upływu tego roku obrachunkowego, w którym należność powstała.

6) Prawo do poboru wymierzonych opłat i wpłat przedawnia się w przeciągu pięciu lat, licząc od upływu tego roku, w którym ta należność była płatną.

7) Przedawnienie prawa do poboru opłat lub wpłat monopolowych przerywa każdy urzędowy krok, podjęty przez właściwą władzę skarbową lub Dyrekcję Państwowego Monopoliu Spirytusowego w celu ściągnięcia należności wymierzonej lub zatajonej przeciw obowiązanemu do jej uiszczenia.

Obrót z zagranicą.

Art. 29. 1) Spirytus i wszelkie wyroby ze spirytusu, przywożone z zagranicy lub obszarów, na których niniejsze rozporządzenie nie obowiązuje,

podlegają opłacie na rzecz Skarbu Państwa w wysokości, określonej przez Ministra Skarbu odpowiednio do opłat i cen, przewidzianych w art. 20 i 21.

2) Spirytus i napoje wyrabiane ze spirytusu mogą być przywożone z zagranicy lub obszarów, na których rozporządzenie niniejsze nie obowiązuje, tylko za zezwoleniem Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 30. 1) Opłata, ciężąca na towarze, powinna być uiszczona przy wprowadzaniu towaru w obręb Państwa.

2) Minister Skarbu oznaczy władze skarbowe, uprawnione do wymiaru i poboru tej opłaty.

Art. 31. 1) Spirytus, zwolniony do wywozu zagranicę, można przechowywać w koncesjonowanych przez Ministra Skarbu wolnych składach eksportowych. Minister Skarbu może również zezwolić na otworenie wolnych składów wyrobów wódczanych.

2) Eksportującemu wódki gatunkowe lub inne wyroby spirytusowe zwrócona zostanie po wywozie zagranicę, względnie po złożeniu tych wyrobów do wolnego składu eksportowego różnica między ceną zapłaconą za spirytus na wyprodukowanie wyrobów powyższych i ceną kosztów własnych Państwowego Monopoliu Spirytusowego, określoną w myśl postanowienia art. 20 ust. 1 lit. a niniejszego rozporządzenia.

3) Minister Skarbu może eksportującemu wódki gatunkowe lub inne wyroby spirytusowe zezwolić pod warunkami, przez siebie ustalonymi, na zakup spirytusu eksportowego w kraju:

a) w ilości, jaką eksportujący zobowiąże się wywieźć zagranicę, lub

b) w takiej ilości, jaką nabył od Państwowego Monopoliu Spirytusowego po cenach krajowych i już wywiózł zagranicę, względnie złożył do wolnego składu eksportowego.

4) Ilość spirytusu, otrzymana na mocy postanowienia punktu b poprzedniego ustępu, winna być przerobiona na taki produkt, jaki został wyeksportowany, względnie złożony do wolnych składów eksportowych, i produkt ten powinien być puszczony w obieg na zużycie w kraju w myśl obowiązujących przepisów, o ile Minister Skarbu w poszczególnych wypadkach nie zezwoli na przeróbkę spirytusu na inne cele.

CZĘŚĆ II.

Gorzelnie, regulowanie produkcji, przerobu i sprzedaży spirytusu.

I. G o r z e l n i e.

Art. 32. 1) Wyrób (odpęd) spirytusu dozwolony jest wyłącznie w gorzelniach czynnych na mocy dotychczas obowiązujących ustaw, a o ile chodzi o gorzelnie nowe, koncesjonowanych przez Ministra Skarbu.

2) Gorzelnie dzielą się na rolnicze i przemysłowe.

Art. 33. 1) Gorzelnia ma charakter rolniczy, jeżeli pędzi spirytus wyłącznie z ziemniaków jako

produktu podstawowego i zboża na słód, przyczem wywar oraz uzyskany obornik winny być w całości zużyte w gospodarstwie połączonym z gorzelnią.

2) W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, Minister Skarbu może zezwalać na wyjątki od powyższego przepisu.

3) Najwyższy odpęd roczny gorzelnii rolniczej nie może przenosić 1600 hl.

Art. 34. 1) Gorzelnia, która nie stosuje się do warunków przepisanych w art. 33, traci charakter rolniczej; za produkcję jej w danej kampanji od chwili przekroczenia tych warunków będzie zapłacona taka cena, jak za produkcję gorzelnii przemysłowych, nie wyrabiających drożdży, nie uzyskuje ona jednak tem samem na przyszłość praw gorzelnii przemysłowych.

2) W razie niemożności stwierdzenia chwili, w której nastąpiło przekroczenie warunków przepisanych w art. 33, za całą produkcję danej kampanji będzie zapłacona taka cena, jak za produkcję gorzelnii przemysłowych, nie wyrabiających drożdży.

3) Powyższe skutki następują również, jeżeli gorzelnia:

a) bez zezwolenia Ministra Skarbu przerabia inne surowce, niż ziemniaki i zboże na słód;

b) zostanie wydzierżawiona osobie, która równocześnie nie wydzierżawiła co najmniej $\frac{3}{4}$ obszaru rolnego, o ile obszar ten był dla gorzelnii tytułem do uzyskania prawa odpędu;

c) wyrabia spirytus na rachunek i ryzyko innych osób, aniżeli właściciel lub dzierżawca majątku i gorzelnii, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w art. 49.

4) Gorzelnia odzyskuje z następną kampanją charakter rolniczy, utracony w myśl ustępu 3 punktów b i c, jeżeli odpadną okoliczności, które w myśl powołanych punktów utratę spowodowały.

Art. 35. 1) Gorzelnie spółdzielcze lub spółkowe posiadają charakter rolniczy, jeżeli przerobione ziemniaki i zboże na słód pochodzą co najmniej w $\frac{2}{3}$ z gospodarstw rolnych udziałowców i jeżeli wywar zużywany jest w ich gospodarstwach rolnych.

2) Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych może w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, warunki wymienione zgadzić.

3) Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych ustali zasady organizacji spółdzielni i spółek prowadzących gorzelnie rolnicze.

Art. 36. 1) Minister Skarbu może w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz z Ministrem Spraw Wewnętrznych na określony czas zezwolić na pędzenie spirytusu w gorzelniach rolniczych z innych surowców, jak z ziemniaków i zboża na słód, określając jednocześnie, o ile pędzenie z innych surowców wpływa na zmianę monopolowej ceny nabycia.

2) Minister Skarbu może zezwolić poszczególnym gorzelniom rolniczym na przerobienie w danej kampanji innych surowców, aniżeli ziemniaki i zboże na słód, określając, o ile pędzenie z innych surow-

ców wpływa na zmianę monopolowej ceny nabycia za spirytus w danej gorzelnii.

Art. 37. Gorzelnie, które nie odpowiadają przepisom art. 33, a w szczególności gorzelnie, wyrabiające drożdże (drożdżowe), pędzące spirytus z owoców, jagód i odpadków z nich oraz wina (owocowe), wreszcie gorzelnie, pędzące spirytus na potrzeby rytualne (gorzelnie „pejsachowe”) — zalicza się do gorzelnii przemysłowych.

Art. 38. Odpędzanie spirytusu ze zboża jako podstawowego produktu może nastąpić tylko za specjalnym zezwoleniem Ministra Skarbu, wydanym po porozumieniu się z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 39. 1) Do postawienia nowej gorzelnii potrzebne jest zezwolenie Ministra Skarbu. Zezwolenia takiego Minister Skarbu udziela lub odmawia po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej i po porozumieniu się z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych. Udzielone zezwolenie ważne jest w ciągu jednego roku od daty wydania.

2) Minister Skarbu po porozumieniu się z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych odmówi zezwolenia na odbudowę zniszczonych, jak i na budowę nowych gorzelnii rolniczych w miejscowościach, nadających się ze względu na glebę i stosunki komunikacyjne do uprawy i zbytu buraków cukrowych, oraz w miejscowościach, mających łatwość zbytu ziemniaków wobec bliskości większych miast i ośrodków przemysłowych lub zakładów, przerabiających ziemniaki.

3) Minister Skarbu po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej i po porozumieniu się z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych oznacza co trzy lata, ile nowych gorzelnii rolniczych w następnym okresie trzechletnim może powstać w każdym województwie. Przepisowi temu nie podlegają gorzelnie, budowane przez Dyрекcję Państwowego Monopoli Spirytusowego.

4) Minister Skarbu nie może odmówić w okresie do 31 grudnia 1929 r. zezwolenia na odbudowę gorzelnii rolniczej zniszczonej wskutek wojny, o ile starający się o koncesję nie był karany za przekroczenie ustaw o produkcji lub handlu alkoholem po dniu 1 stycznia 1919 roku. Udzielone zezwolenie ważne jest w ciągu jednego roku od daty wydania.

5) Gorzelnie, zniszczone bez winy właściciela po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, mogą być w ciągu trzech lat odbudowane bez osobnego na to zezwolenia.

Art. 40. Minister Skarbu po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej i po porozumieniu się z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych oznacza najmniejsze i największe rozmiary, jakie nowe gorzelnie mogą posiadać.

Art. 41. 1) Każda gorzelnia winna odpowiadać ustalonym przez Ministra Skarbu warunkom kontroli skarbowej oraz przepisanywym wymogom technicznym, higienicznym i bezpieczeństwa pracy.

2) Nowa gorzelnia winna być przed uruchomieniem poddana oględzinom przez komisję, której skład ustali Minister Skarbu.

3) Z czynności swoich komisja ta spisze protokół w obecności właściciela gorzelnii lub jego pełnomocnika, ustalając stan gorzelnii i warunki jej uruchomienia według przepisów rozporządzeń wykonawczych, które wyda Minister Skarbu.

Art. 42. Corocznie przed uruchomieniem gorzelnii specjalne komisje władz skarbowych I instancji przeprowadzą w myśl przepisów wykonawczych, wydanych przez Ministra Skarbu, weryfikację urządzeń gorzelnii w obecności przedsiębiorcy gorzelnii lub jego pełnomocnika.

Art. 43. 1) Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego dostarczy gorzelniom własnych aparatów kontrolnych ustroju uznanego przez Ministra Skarbu.

2) Przedsiębiorca obowiązany jest swoim kosztem odebrać dostarczane aparaty z najbliższej stacji kolejowej, ustawić je w gorzelnii i utrzymywać w stanie używalności.

3) Minister Skarbu ustali warunki, na jakich Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego odkupi od przedsiębiorców aparaty kontrolne, będące ich własnością, a uznane za odpowiednie do dalszego użytku urzędowego w gorzelnii.

Art. 44. 1) Aparatów odpędowych i przyrządów kontrolnych nie wolno przestawiać, zmieniać, naprawiać, ani podejmować przy nich jakichkolwiek czynności bez uprzedniego zezwolenia właściwej władzy skarbowej.

2) W razie zajścia przeszkody w prawidłowym działaniu kontrolnego przyrządu mierniczego lub uszkodzenia przyrządu odpędowego należy natychmiast donieść o tem władzy skarbowej I instancji listem poleconym i telegraficznie za recepisem.

3) Takie same doniesienia należy wystosować również w razie zajścia wypadku, skutkiem którego spirytus zmagazynowany uległ zniszczeniu.

Art. 45. 1) Jeżeli przedsiębiorca gorzelnii nie kieruje sam gorzelnią, obowiązany jest ustanowić kierownika ruchu gorzelnii (gorzelnianego), który winien posiadać odpowiednie kwalifikacje i zezwolenie władzy skarbowej na prowadzenie gorzelnii.

2) Przedsiębiorca gorzelnii może — a na wypadek swej nieobecności lub jeżeli jest osobą prawną — winien wyznaczyć upelnomocnionego zastępcę, którym może być gorzelnian.

Art. 46. Minister Skarbu wyda po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej rozporządzenie w sprawie przeprowadzania nadzoru urządzeń technicznych gorzelnii, okresu pędzenia spirytusu, mocy spirytusu, transportu, magazynowania i oczyszczania spirytusu przez gorzelnie posiadające aparaty rektyfikacyjne, ksiąg gorzelnicznych i t. p., tudzież przepisy w sprawie poddania gorzelnii, zwłaszcza rolniczych, bezpłatnej przymusowej kontroli technicznej i zapewnienia im bezpłatnej pomocy naukowej.

II. Wysokość odpędu spirytusu.

Art. 47. 1) Celem dostosowania produkcji spirytusu do pojemności rynku zbytu wyznacza się co trzy lata dla całego Państwa i dla każdej gorzelnii prawo odpędu w odpowiedniej wysokości.

2) Wysokość ogólnego prawa odpędu w Państwie wyznacza Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej każdorazowo na okres 3 kampanij. Z tej ilości rezerwuje się 20% dla nowych i odbudowujących się gorzelni rolniczych, tudzież dla zaspokojenia uznanych za uzasadnione odwołań przedsiębiorców wszystkich gorzelni od wymiaru prawa odpędu, dokonanego przez izby skarbowe, oraz dla gorzelni, którym Minister Skarbu podwyższył prawo odpędu w myśl art. 50 ust. 1. W pozostałej reszcie prawa odpędu uczestniczyć będą gorzelnie rolnicze w 92%, gorzelnie przemysłowe w 8%.

3) W granicach ogólnego prawa odpędu Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych dokonywa po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej podziału odpędu pomiędzy poszczególne województwa. W obrębie każdego województwa przeprowadza izba skarbową podział odpędu pomiędzy uprawnionych do odpędu wedle następujących zasad:

- a) przy wyznaczaniu wysokości odpędu dla gorzelni rolniczych należy uwzględnić dla każdego gospodarstwa, połączonego z gorzelnią, obszar ziemi ornej, łąk i pastwisk, przyczem łąki i pastwiska mają być uwzględnione do maksymalnej wysokości 30% ziemi ornej, rozmiary gorzelni, rzeczywisty odpęd gorzelni w ostatnich trzech kampanjach, jakość gleby, stosunki komunikacyjne, położenie w stosunku do większych miast lub ośrodków przemysłowych, rozwój przemysłu cukrowniczego i krochmalnianego;
- b) przy gorzelniach przemysłowych uwzględniać należy sposób racjonalnego zużytkowania wywaru, techniczne wyposażenie i rozmiar gorzelni, oraz faktyczny odpęd w ciągu ostatnich trzech lat;
- c) gorzelnie drożdżowe otrzymują prawo odpędu indywidualnie według norm przeciętnej rzeczywistej wydajności spirytusu na 1 kg. drożdży w ostatnim trzechleciu i zależnie od produkcji drożdży w ostatniej kampanji. W razie wzrostu produkcji drożdży gorzelnia może otrzymać odpowiedni do ustalonej normy przydział dodatkowy z rezerwy odpędowej. W razie zmniejszenia się produkcji drożdży, prawo odpędu się zmniejsza, nadwyżkę zaś przelewa się do rezerwy odpędowej;
- d) gorzelnie owocowe otrzymują prawo odpędu przy uwzględnieniu produkcji gorzelni w ostatnich trzech kampanjach, jej rozmiarów, urządzenia gorzelni wogóle, a w szczególności urządzenia, zapewniającego automatyczną kontrolę (przrzygady miernicze);
- e) gorzelniom owocowym, nie posiadającym przyrządów mierniczych, prawo odpędu przyznaje lub odmawia Minister Skarbu na wniosek izby skarbowej. Po zaspokojeniu potrzeb gorzelni owocowych izby skarbowe przeprowadzają na tych samych zasadach, jak dla gorzelni owocowych, podział reszty odpędu pomiędzy te gorzelnie melasowe,

które zobowiążą się pędzić w ciągu kampanji wyłącznie spirytus tak zwany „pejsachowy”.

4) O wymiarze odpędu ma być zawiadomiony poszczególny przedsiębiorca gorzelni nie później, jak 31 grudnia roku, poprzedzającego dane trzechlecie.

5) Przeciwno wymiarowi, dokonanemu przez izbę skarbową, może uprawniony w ciągu czterech tygodni od daty doręczenia wymiaru wnieść przez tę izbę odwołanie do Ministra Skarbu, który rozstrzyga ostatecznie.

Art. 48. 1) Prawo do przydziału odpędu z rezerwy odpędowej mają przede wszystkim te gorzelnie rolnicze, które po dniu 1 sierpnia 1914 r. zostały wskutek wojny zniszczone i następnie odbudowane. Prawo to wygasa bez jakiegokolwiek odszkodowania w dniu 4 października 1929 r., jeżeli uprawniony nie wystawi do tego terminu własnej gorzelni.

2) Gorzelnie rolnicze, które powstaną po rozdziale odpędu, otrzymają prawo odpędu z rezerwy odpędowej; wysokość odpędu będzie ustalona zgodnie z zasadami, wymienionymi w art. 47.

Art. 49. Właścicielom gorzelni, które po dniu 1 sierpnia 1914 r. uległy wskutek wojny zniszczeniu i które nie zostały odbudowane do dnia 4 października 1924 r., Minister Skarbu może przydzielić połowę wysokości prawa odpędu, które należałoby się im według norm, ustalonych w art. 47; to prawo odpędu otrzymujący mogą przelać na inną własną gorzelnię, położoną w odległości, nieprzekraczającej 30 klm. lub na gorzelnię należącą do innego właściciela, położoną w odległości nieprzekraczającej 15 klm. — w obu wypadkach drogą jezdnią. Prawo to wygasa z dniem 4 października 1929 r.

Art. 50. 1) Minister Skarbu ma prawo na należycie umotywowany wniosek interesowanych podwyższyć odpowiednio prawo odpędu. Podwyżki prawa odpędu muszą się mieścić w granicach rezerwy odpędowej bez naruszenia jednak praw nowych gorzelni do przydzielenia prawa odpędu.

2) Jeżeli podwyżka prawa odpędu przyznana będzie gorzelni po rozpisaniu kontyngentu zakupu (art. 6), natenczas pociąga ona za sobą odpowiedni przydział kontyngentu zakupu dopiero w następnej kampanji. Dotyczy to również wszystkich przydziałów prawa odpędu z rezerwy odpędowej, dokonanych po rozpisaniu kontyngentu zakupu w danej kampanji.

3) Gorzelnie przemysłowe, połączone z zakładami, w których przerabia się spirytus własnego odpędu na inne produkty, niż napoje spirytusowe, mogą otrzymać po wykorzystaniu na te cele całkowitego przyznanego im na zasadzie art. 47 prawa odpędu, taki dodatkowy przydział prawa odpędu z rezerwy odpędowej, jaki pokryje całkowite zapotrzebowanie tych zakładów na wymienione cele. Za ilości, zwolnione na te cele, a przekraczające kontyngent zakupu gorzelni, Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego żadnych dopłat nie pobiera ani też nie uskutecznia.

Art. 51. 1) Gorzelnia ulega zamknięciu, jeżeli w ciągu czterech następujących po sobie kampanij będzie nieczynna.

- 2) Prawo odpędu wygasa na dane trzechlecie:
- jeżeli gorzelnia bez uprzedniego zezwolenia Ministra Skarbu przeniesiona zostanie na inne miejsce;
  - jeżeli gorzelnia używa do wyrobu spirytusu innych surowców, aniżeli tych, jakie Minister Skarbu dopuści;
  - jeżeli gorzelnia, nie wyrabiająca dotąd drożdży, przechodzi na fabrykację drożdży bez zezwolenia Ministra Skarbu;
  - jeżeli gorzelnia została zlikwidowana przy parcelacji; o ile przy parcelacji majątku nowonabywcy utrzymają gorzelnię z zamiarem dalszego jej prowadzenia, tworząc w tym celu spółdzielnię lub spółkę, natenczas dotychczasowe prawo odpędu zostaje nienaruszone;
  - jeżeli właściciel gorzelni sam z prawa odpędu zrezygnuje.
- 3) Jeżeli niedopełnienie warunków pp. a, b i c nastąpi w ostatniej kampanji danego trzechlecia, natenczas gorzelnia traci prawo do przydziału odpędu na następne trzechlecie.

4) Po upływie czasu, na jaki w myśl ust. 2 i 3 prawo odpędu wygasa, gorzelnia może uzyskać na nowo przydział prawa odpędu tylko na zasadzie postanowień art. 39 ust. 1 narówni z gorzelniami nowopowstałymi.

5) Gorzelnia traci kontyngent zakupu na jedną następną kampanję:

- jeżeli, będąc uruchomiona w danej kampanji, nie wyprodukuje i nie dostarczy oznaczonej ilości kontyngentu zakupu spirytusu Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego, chyba że wstrzymanie produkcji lub niedostarczenie spirytusu nastąpiło z przyczyn losowych (siła wyższa) lub niezależnych od przedsiębiorcy gorzelni; uznanie, czy przyczyna była niezależna od przedsiębiorcy gorzelni, należy do swobodnej oceny Ministra Skarbu;
- jeżeli, posiadając przydział kontyngentu zakupu, nie uwiadomi Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego przed 15 grudnia o niemożności uruchomienia w bieżącej kampanji, chyba że nieuruchomienie spowodowane zostało zakazem władzy, wydanym po 15 grudnia.

Art. 52. Jeżeli gorzelnia rolnicza stanie się przemysłową lub odwrotnie, otrzymuje prawo odpędu z kontyngentu przemysłowego lub odwrotnie.

2) Przejście gorzelni rolniczej na przemysłową odbywa się w trybie art. 39.

Art. 53. 1) Właściciel dwóch lub więcej zdolnych do ruchu gorzelni rolniczych może za zezwoleniem Ministra Skarbu przelać prawo odpędu jednej gorzelni na drugą.

2) Minister Skarbu może przenieść niewykorzystane przez gorzelnie przemysłowe, z wyłączeniem drożdżowych, prawo odpędu na pozostałe gorzelnie przemysłowe, pragnące z tego prawa skorzystać. W tym celu winny wszystkie gorzelnie przemysłowe składać Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego najdalej do dnia 1 marca każdego roku wiążącą deklarację, w jakiej ilości pragną skorzystać z prawa odpędu w danej kampanji.

Art. 54. 1) Jeżeli skutkiem parcelacji obszar gruntów, przyjęty za podstawę przy wyznaczeniu prawa odpędu dla danej gorzelni, ulegnie większemu, aniżeli o 25% umniejszeniu gruntów ornych, prawo odpędu automatycznie się zmniejsza w ten sposób, że za każde pełne 10% umniejszenia gruntów ornych zmniejsza się prawo odpędu o 5%. Postanowienie to nie stosuje się do tych majątków, w których ilość ziemi ornej po parcelacji wystarcza do wysokości przydzielonego odpędu.

2) Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej określa najmniejszy obszar ziemi ornej, jaki powinno posiadać gospodarstwo, połączone z gorzelnią rolniczą.

Art. 55. Jeżeli przy oznaczaniu ogólnego prawa odpędu zostanie ono obniżone w stosunku do poprzedniego trzechlecia, obniżenie to należy przeprowadzić w taki sposób, że przedewszystkiem pozostawi się dla każdej gorzelni rolniczej 300 hl. nienaruszalnego odpędu, a ilość odpędu, przewyższającą 300 hl., umniejszy się proporcjonalnie w tym stosunku, w jakim będzie zachodziła potrzeba umniejszenia.

Art. 56. 1) Z ogólnego kontyngentu zakupu Państwowego Monopolu Spirytusowego w danej kampanji przypada 95% gorzelniom rolniczym, a 5% gorzelniom przemysłowym, z wyłączeniem gorzelni owocowych i „pejsachowych”.

2) Z powyższych ilości wydziela Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego ilość spirytusu, potrzebną na zaspokojenie potrzeb, określonych w art. 5 ust. 8, z kontyngentu zakupu, przypadającego gorzelniom rolniczym, oraz ilość, potrzebną na zaspokojenie potrzeb określonych w art. 50 ust. 3, z kontyngentu, przypadającego gorzelniom przemysłowym.

- a) Gorzelniom drożdżowym przydziela się kontyngent zakupu w wysokości ustanowionych w art. 47 ust. 3 p. c norm prawa odpędu, lecz dla każdej poszczególnej drożdżowni nie więcej, aniżeli 0,15 ltr. spirytusu 100% na 1 kg. wyprodukowanych w ostatniej kampanji drożdży.
- b) Przydzielony danej gorzelni drożdżowej kontyngent zakupu ma być dostarczony jako surówka mocy nie niższej niż 94% i nie może być w ciągu kampanji zwiększony, natomiast może być zmniejszony, jeśli gorzelnia wyprodukuje mniejszą ilość drożdży, aniżeli ta, która była podstawą do wymiaru kontyngentu zakupu. Niewykorzystaną ilość kontyngentu zakupu przeznaczają się do dyspozycji Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego.
- c) Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego może odmówić odbioru surówki o mocy niższej, aniżeli 94%, lub odebrać ją, potrącając za każdy brakujący stopień mocy — 5% ceny nabycia.
- d) Jeśli kontyngent zakupu gorzelni drożdżowych, obliczony podług powyższych zasad, miał przekroczyć $\frac{1}{3}$ ogólnego zapotrzebowania Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego z gorzelni przemysłowych, naten-

czas Minister Skarbu zmniejszy ustanowioną wyżej normę 0,15 litr. na 1 kg. drożdży o tyle, aby kontyngent zakupu drożdżowni mieścił się w granicach $\frac{1}{3}$ zapotrzebowania Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego na spirytus przemysłowy.

e) Jeżeli drożdżownia nie była czynna w ostatniej kampanji, przyjmuje się dane jednej z trzech poprzednich kampanij, jeżeli zaś drożdżownia przedtem nie istniała, natenczas przydziela się jej kontyngent zakupu, przyjmując za podstawę minimalną produkcję drożdży, określoną w art. 69.

4) Pozostałą ilość ogólnego kontyngentu zakupu Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego rozdziela na poszczególne gorzelnie rolnicze i przemysłowe z wyłączeniem owocowych i pejsachowych w sposób następujący:

a) przydziela po 150 hl. każdej zdolnej do ruchu gorzelnii, posiadającej w chwili podziału (art. 6) przydział prawa odpędu na daną kampanję;

b) pozostałą ilość kontyngentu zakupu rozdziela pomiędzy gorzelnie wymienione w punkcie a) w stosunku do ich prawa odpędu po potrąceniu 150 hl.

Przepisy niniejszego ustępu nie dotyczą gorzelnii drożdżowych.

5) Resztę zapotrzebowania krajowego, na które składa się spirytus z owoców, odpadków z nich i jagód oraz z wina, tudzież spirytus „pejsachowy” zwalnia Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego do wysokości prawa odpędu odnośnych gorzelnii na warunkach, określonych w art. 15 ust. ostatni. Niesprzedane, a wyprodukowane w ciągu kampanji ilości mogą być zaliczone na poczet prawa odpędu następnej kampanji, o ile gorzelnia owocowa, względnie „pejsachowa” w tej kampanji będzie czynna; w przeciwnym razie zapasy przeznaczają się na wywóz zagranicę.

6) Jeżeli Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego będzie potrzebowała dodatkowych ilości spirytusu w czasie kampanji, wówczas rozpisze dodatkowy kontyngent zakupu w sposób, określony przez Ministra Skarbu na wniosek Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego.

7) Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego może również na zasadach, ustalonych przez Ministra Skarbu, przenieść w ciągu kampanji niewykorzystany przez gorzelnie kontyngent zakupu w całości lub częściowo na pozostałe gorzelnie czynne, jednak za zgodą lub na prośbę tychże.

III. Fabryki wódek gatunkowych.

Art. 57. 1) Fabryki wódek gatunkowych podlegają kontroli skarbowej. Nowych fabryk nie wolno otwierać bez zezwolenia Ministra Skarbu.

2) Każda fabryka winna odpowiadać ustalonym przez Ministra Skarbu warunkom należytej kontroli skarbowej oraz przepisany wymogom technicznym, higienicznym i bezpieczeństwa pracy. Minister Skarbu ustali sposoby przeprowadzania weryfikacji fabryki i urządzeń.

Art. 58. 1) Wszelkiego rodzaju wódki, przeznaczone do obrotu handlowego lub wyszynku, muszą zawierać taki procent alkoholu, jaki jest uwidoczniiony na naczyniu, w którym się mieszczą. Procent czystego spirytusu oznacza się na naczyniach i w fakturach.

2) Minister Skarbu określa po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej granicę dopuszczalnych wahań tak co do procentu, jak i zawartości płynu w butelkach.

Art. 59. Na każdym naczyniu, zawierającym wódkę, puszczone w obrót handlowy, winny być pozatem podane: firma fabrykanta i siedziba firmy. Posługiwanie się przez firmy krajowe na etykietach i opakowaniach językiem obcym jest dozwolone, jeżeli firma wytwórcza i jej siedziba są jednocześnie oznaczone w języku polskim. Na opakowaniu, mogącem kupującego wprowadzić w błąd co do pochodzenia wyrobu, winien być zamieszczony napis: „wyrób krajowy” literami tej samej wielkości, co nazwa firmy.

Art. 60. Minister Skarbu wyda przepisy, zakazujące używania do fabrykacji wódek gatunkowych domieszek szkodliwych dla zdrowia.

Art. 61. Nazwy wódek gatunkowych lub nalewek muszą odpowiadać tym składnikom owocowym lub roślinnym, które zostały użyte do wyrobu danej wódki lub nalewki.

Art. 62. Używanie dla wódek niemonopolowych nazw, znaków lub jakichkolwiek określeń, mogących wzbudzić mniemanie, że są wyrabiane przez Państwowy Monopol Spirytusowy, jest wzbronione.

Art. 63. Fabryki wódek, które po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia będą nieczynne dłużej niż rok, nie zmuszone do tego siłą wyższą, tracą koncesję.

Art. 64. Fabryki wódek mogą zakupywać spirytus wyłącznie od Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego.

IV. Wyroby ze spirytusu, nie przeznaczone do picia.

Art. 65. Spirytus i odpadki z niego, przeznaczone na potrzeby techniczne lub na wyroby, nie nadające się do spożycia jako napój, muszą być doprowadzone do stanu wykluczającego ich użycie jako napoju.

Art. 66. Minister Skarbu może zezwolić na sporządzanie spirytusu skażonego ogólnym środkiem skażającym w prywatnych przedsiębiorstwach.

Art. 67. Zakłady, w których odbywa się skażanie spirytusu lub używanie skażonego spirytusu, podlegają kontroli skarbowej.

Art. 68. Minister Skarbu określi po porozumieniu się z Ministrem Przemysłu i Handlu i po wysłuchaniu Państwowej Rady Spirytusowej w drodze rozporządzenia wykonawczego:

a) sposoby techniczne i metody skażania spirytusu;

- b) wymagania, którym odpowiadać winny spiryty, uboczne produkty i odpadki rektyfikacji, zwolnione przez władze skarbowe do skażania, tudzież środki, używane do skażania;
- c) przepisy o obrocie spirytusem skażonym, tudzież o kontroli;
- d) przepisy o obrocie mieszankami napędowymi;
- e) przepisy, regulujące użycie spirytusu metylowego;
- f) przepisy, regulujące użycie esencji octowej, wyrabianej z octu drzewnego albo z soli kwasu octowego lub drogą syntetyczną.

Art. 69. 1) Przepisy o nadzorze i technicznym urządzeniu gorzelnii stosuje się również i do drożdżowni z następującymi uzupełnieniami:

- a) fermentacja nie powinna trwać dłużej, jak dwie doby w fabrykach drożdżowo-gorzelnicznych, oraz nie dłużej jak 1 dobę w drożdżowniach, nie pędzących spirytusu;
- b) dla nowopowstałej w ciągu roku drożdżowni liczbę obowiązkowych dni zacierowych oblicza się w stosunku 25 dni miesięcznie;
- c) najmniejszy rozmiar produkcji w drożdżowniach gorzelnicznych określa się na 800 kg. płodów zacierowych na dobę, w drożdżowniach zaś, nie pędzących spirytusu, 150 kg. płodów zacierowych na dobę, przy obowiązkowej rocznej liczbie 300 dni zacierowych.

2) Drożdżownie, które nie osiągną produkcji, określonej w punktach b i c poprzedniego ustępu, ulegają zamknięciu.

3) W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, Minister Skarbu może zezwalać na wyjątki od przepisów ustępów 1 i 2.

Art. 70. Jeżeli przy obrachunku rocznym okaże się, że ruch drożdżowni trwał krócej, niż to przepisano w art. 69, dalsza produkcja na kampanję następną może nastąpić jedynie na mocy specjalnego zezwolenia Ministra Skarbu.

Art. 71. Dodawanie do drożdży mączki (skrobi) jest wzbronione. Do drożdży piekarnianych nie wolno dodawać drożdży piwnych.

Art. 72. 1) Drożdże prasowane, wyrobione w krajowych fabrykach, podlegają podatkowi spożywczemu w wysokości 1 zł., a sprowadzone z zagranicy w wysokości 1 zł. 30 gr. od 1 kg. wagi. Podatek ten pobiera się przez oklejanie cegiełek drożdżowych opaskami podatkowymi, których formę, wymiary, kolor, sposób naklejania i koszty oznaczy Minister Skarbu. Drożdży, nieoklejonych opaskami podatkowymi, nie wolno wypuszczać z fabryk drożdżowych do wolnego obrotu. Podatek od drożdży importowanych płatny jest w chwili odprawy celnej. Podatek od drożdży wyprodukowanych w kraju może być pokredytowany na warunkach ustalonych przez Ministra Skarbu.

2) Od podatku uwalnia się drożdże, wywożone zagranicę, na warunkach określonych przez Ministra Skarbu.

3) Minister Skarbu wyda przepisy o warunkach wyrobu drożdży, o prowadzeniu ksiąg i rachunkowości w drożdżowniach, o uruchomieniu fabryk oraz

okresie obrachunkowym (kampanji), tudzież o normach dozwolonych ubytków drożdży w czasie fabrykacji.

4) Przepisy art. 28 mają zastosowanie również do podatku od drożdży.

Art. 73. 1) Kwas octowy wyrobiony z octu drzewnego albo z soli kwasu octowego podlega podatkowi spożywczemu w wysokości 40 groszy od 1 kg. kwasu bezwodnego. Podatek spożywczy płatny jest od kwasu octowego krajowego w chwili wywozu z wytwórni, a od importowanego kwasu w chwili jego odprawy celnej. Podatek od kwasu octowego wyrobionego w kraju, może być pokredytowany na warunkach, ustalonych przez Ministra Skarbu.

2) Nie pobiera się podatku od kwasu octowego, wywiezionego zagranicę, tudzież od przeznaczonego do celów technicznych i naukowych. Minister Skarbu wyda przepisy w sprawie warunków wyrobu kwasu octowego, prowadzenia ksiąg i rachunkowości w wytwórniach i rozlewniach kwasu octowego, uruchomienia wytwórni i rozlewni oraz wyznaczy dla nich okres obrachunkowy (kampanję).

3) Przepisy art. 28 mają zastosowanie również do podatku od kwasu octowego.

Art. 74. Za podatek od drożdży prasowanych i kwasu octowego odpowiada wytwórca, względnie importer. Władze i urzędy skarbowe, uprawnione do wymiaru i poboru tego podatku, oznaczy Minister Skarbu.

V. Sprzedaż trunków.

Art. 75. 1) Sprzedaż napojów alkoholowych może być hurtowa i detaliczna (częstkowa), dokonywana tak koncesjonowanym sklepom detalicznym i wyszynkom, jak i bezpośrednio spożywcom.

2) Za sprzedaż hurtową uważa się sprzedaż ilości nie mniejszej niż 15 litrów objętościowych jednorazowo, za sprzedaż zaś detaliczną — sprzedaż w ilości poniżej 15 litrów tych napojów.

3) Sprzedaż hurtową własnych wyrobów wykonywać mogą wytwórnie w swych składach fabrycznych przy wytwórni. Na inne sklepy hurtowe potrzebne jest zezwolenie władzy skarbowej II instancji.

Art. 76. 1) Miejsca sprzedaży detalicznej działają się stosownie do uprawnień posiadanych na:

- a) handle bez wyszynku;
- b) handle z wyszynkiem.

2) Do handli bez wyszynku zalicza się: a) handle win i wódek, b) handle win i wyrobów kolonialnych ze sprzedażą wszelkich napojów alkoholowych, c) handle piwa.

3) Do handli z wyszynkiem zalicza się: a) jądłodajnie wszelkiego rodzaju, b) bufety, c) winiarnie, d) piwiarnie i karczmy.

Art. 77. 1) Poza miejscami, wymienionymi w art. 75 i 76, sprzedaż napojów alkoholowych jest wzbroniona.

2) W składach handlowych, nie posiadających uprawnień do sprzedaży napojów alkoholowych, nie wolno ich ani przechowywać, ani spożywać.

Art. 78. 1) Zezwolenie na sprzedaż detaliczną i hurtową napojów alkoholowych wydaje władza skar-

bowa II instancji oznaczonej osobie i na ściśle oznaczone miejsce sprzedaży na czas nieograniczony, lecz z prawem odwołania zezwolenia bez żadnego odškodowania. Odwołanie zezwolenia winno być oznajmione przedsiębiorcy co najmniej na 6 miesięcy przed terminem, wyznaczonym do zamknięcia zakładu. Terminu ulgowego na likwidację nie przysnaje się w razie zamknięcia zakładu za nadużycia podatkowe.

2) Zmiana osoby i miejsca, oznaczonych w zezwoleniu, może nastąpić tylko za zgodą władzy, która zezwolenia udzieliła.

3) Przepisy ustępów 1 i 2 nie mają zastosowania na obszarze Górnego Śląska w myśl postanowień art. 4 Konwencji Polsko-Niemieckiej, ratyfikowanej w dniu 24 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. № 44, poz. 370) co do koncesyj, nabytych przed zmianą suwerenności przez osoby prywatne, towarzystwa i osoby prawne, a to na przeciąg czasu oznaczony rzeczoną konwencją. Posiadacze wyżej wymienionych koncesyj na obszarze Górnego Śląska winni jednak poddać się wszystkim ogólnie obowiązującym przepisom, dotyczącym koncesyj, które w przyszłości zostaną wydane, a które ich prawa wykonywania używanej poprzednio koncesji nie naruszają.

Art. 79. 1) Nie mogą utrzymywać zakładów detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych, ani prowadzić ich jako zastępcy (art. 80):

- a) osoby, skazane sądownie za przestępstwa z chęci zysku pochodzące na karę pozbawienia wolności ponad 3 miesiące;
- b) osoby, skazane sądownie za nadużycia podatkowe;
- c) osoby, stale zamieszkałe poza granicami Rzeczypospolitej;
- d) osoby, nie posiadające obywatelstwa polskiego, o ile istniejące traktaty lub konwencje nie zawierają odrębnych w tym względzie postanowień.

2) W razie niewykupienia patentu akcyzowego w przeciągu 3 miesięcy po terminie, wyznaczonym w art. 83 p. 2, lub też w razie niewykonywania bez uprzedniego upoważnienia władzy skarbowej przedsiębiorstwa przez czas dłuższy, jak 3 miesiące—koncesja wygasa sama przez się.

3) W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach Minister Skarbu może zezwolić na ponowne uruchomienie przedsiębiorstwa.

Art. 80. Jeżeli przedsiębiorca nie może prowadzić sprzedaży napojów alkoholowych osobiście, to powinien mieć odpowiedzialnego zastępcę, zatwierdzonego przez władzę koncesyjną.

Art. 81. Każdy zakład ze sprzedażą napojów alkoholowych winien mieć godło z oznaczeniem firmy, nazwiska właściciela i rodzaju uprawianego handlu, odpowiednio do posiadanych uprawnień.

Art. 82. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych wyda przepisy o urządzeniu zakładów sprzedaży i wyszynku napojów alkoholowych i stosowaniu w tych zakładach wymogów zdrowotności i porządku.

VI. Opłaty patentowe.

Art. 83. 1) Od miejsc wyrobu i przerobu spirytusu, wyrobu octu, drożdży prasowanych oraz od miejsc sprzedaży napojów alkoholowych opłaca się specjalną opłatę patentową według dołączonej taryfy. Opłacie tej nie podlegają rządowe zakłady monopolowe, tudzież rektyfikacje i fabryki wódek, pracujące wyłącznie na rachunek monopolu, składy fabryczne przy wytwórniach (magazyny fabryczne), sprzedaż piwa z wozów browarów, tudzież składy, służące wyłącznie do przechowywania spirytusu i wyrobów spirytusowych w czasie dostawy z zagranicy lub też do wywozu zagranicę, wreszcie monopolowe komisowe składy hurtowe.

2) Zasadnicze opłaty patentowe od zakładów wyrobu i przerobu spirytusu oraz od wyrobu octu i drożdży prasowanych uiszcza przedsiębiorca zakładu przemysłowego zgóry za cały rok obrachunkowy. Od zakładów sprzedaży napojów alkoholowych wolno uiszczać opłatę patentową w dwóch ratach półrocznych zgóry przed pierwszym styczniem za pierwsze półrocze i przed pierwszym lipcem za drugie półrocze. Od zakładów sprzedaży napojów alkoholowych, otwartych dopiero w drugiej połowie roku kalendarzowego, uiszcza przedsiębiorca zakładu w danym roku połowę opłaty patentowej.

3) Dodatkowe opłaty patentowe za wyrób, względnie przerób spirytusu w zakładach, wyszczególnionych w załączniku A pod poz. 1, 3, 4, 5, uiszcza przedsiębiorca zakładu przemysłowego przed wyrobem, względnie przerobem następnych ilości spirytusu.

4) Fabryki wódek nie opłacają dodatkowego patentu za wyrób soków, zawierających alkohol, ani za wyrób morsów.

5) Bez wykupienia patentów wyrób i przerób spirytusu oraz sprzedaż napojów alkoholowych jest wzbroniona. Do czasu wykupienia patentu przedsiębiorstwo ulega zamknięciu.

6) Zawodowe przedsiębiorstwa, trudniące się ekspedycją i przewozem napojów alkoholowych, z wyjątkiem przedsiębiorstw kolejowych i żeglugi, winny posiadać uprawnienie na tę czynność od władz skarbowych II instancji na warunkach, określonych przez Ministra Skarbu.

7) Od zakładów sprzedaży napojów alkoholowych w uzdrowiskach i letniskach, czynnych tylko w ciągu pory letniej, wolno uiszczać sezonową opłatę patentową w wysokości połowy stawek, przewidzianych w załączonej taryfie. Sezonowe patenty uprawniają zakłady do ruchu na czas od pierwszego maja do trzydziestego pierwszego października. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych ogłosi wykaz miejscowości, mogących korzystać z patentów sezonowych.

8) Przepisy art. 28 mają zastosowanie również do opłat patentowych.

CZEŚĆ III.

Nadzór skarbowy.

Art. 84. 1) Nadzorowi skarbowemu podlegają zakłady, które:

- a) wyrabiają maszyny, przyrządy lub naczynia, służące do pędzenia spirytusu;
- b) spirytus lub przetwory z niego wyrabiają, magazynują, sprzedają i transportują;
- c) wyrabiają drożdże w drodze fermentacji alkoholu lub inne artykuły bez równoczesnej produkcji spirytusu;
- d) bez używania spirytusu wyrabiają, przerabiają lub sprzedają takie artykuły, z których bez fermentacji otrzymać można spirytus;
- e) wyrabiają drożdże prasowane;
- f) wyrabiają ocet ze spirytusu.

2) Ponadto obowiązane są poddać się nadzorowi skarbowemu te zakłady, które otrzymują do dalszego przerobu spirytus nieskażony lub częściowo skażony po cenach niższych od ustanowionych dla spirytusu do picia oraz kwas octowy, przeznaczony do celów technicznych, a zwolniony od podatku.

3) Zakłady wymienione w ust. 1 pod pozycją a—f winny uzyskać przed uruchomieniem przedsiębiorstwa zezwolenie władz skarbowych na prowadzenie zakładu.

Art. 85. 1) Kto wyrabia przyrządy destylacyjne lub skraplacze, obowiązany jest wyrobione przyrządy zgłosić właściwemu organowi kontroli skarbowej w terminie 48 godzin; organy kontroli skarbowej wydają potwierdzenie zgłoszenia.

2) Kto nabywa przyrządy destylacyjne lub skraplacze, obowiązany jest zgłosić te przyrządy właściwemu organowi kontroli skarbowej w ciągu 48 godzin po nabyciu; organy kontroli skarbowej wydają poświadczenie zgłoszenia.

3) Na każdym nowym przyrządzie destylacyjnym i skraplaczu winno być w sposób widoczny umieszczone nazwisko i miejsce zamieszkania tego, kto przyrząd ten wyrobił. Przepis ten nie dotyczy przyrządów, będących w użyciu w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

4) Posiadacze tych przyrządów winni przed pozbyciem ich w całości lub w części przedłożyć dokładny opis przyrządu lub też jego części właściwemu organowi kontroli skarbowej i oznajmić imię i nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy tegoż przyrządu, a pozbycie może nastąpić dopiero po otrzymaniu potwierdzenia, że temu obowiązkowi zażądali uczynili.

5) Kontrola nabycia takich przyrządów, prowadzanych z zagranicy, unormowana będzie w drodze rozporządzenia wykonawczego.

6) Od obowiązku oznajmienia wolni są aptekarze, jednak tylko co do tych przyrządów destylacyjnych, względnie chłodniczych, które nie mają więcej niż 40 litrów pojemności, albo zrobione są nie z metalu, lecz z innego materiału.

Art. 86. Wyrób, zalecanie sprzedaży i nabycie pod jakąkolwiek nazwą przyrządów lub urządzeń, które służyć mogą do pędzenia spirytusu w małych ilościach (domowych, tajnych gorzelni), tudzież udzielanie wskazówek o wyrobie takich przyrządów i urządzeń lub o sposobie pędzenia w nich spirytusu — są wzbronione.

Art. 87. Zakłady, których właściciele lub pełnomocnicy ukarani zostali za pogwałcenie przepisów niniejszego rozporządzenia, lub w których zatrudniają się pracowników, karanych za takie przestępstwa, mogą być poddane specjalnej kontroli (stałemu nadzorowi) na koszt właścicieli. Władza skarbowa może zażądać usunięcia takiego pracownika, który popełnił przestępstwa powyżej określone.

Art. 88. Zakłady, które wedle przepisów art. 84 i 87 podlegają nadzorowi, obowiązane są do bezpłatnego dostarczania na żądanie odpowiednio położonego, urządzonego, oświetlonego i ogrzewanego pomieszczenia dla funkcjonariusza skarbowego.

Art. 89. Wszelkie władze państwowe, tudzież urzędy kolejowe, pocztowe i władze samorządowe obowiązane są współdziałać z władzami skarbowymi oraz z organami Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego w skutecznym wykonywaniu monopolu spirytusowego i zawiadamiać je o spostrzeżonych wykroczeniach przeciw przepisom o monopolu spirytusowym.

CZĘŚĆ IV.

Postanowienia przejściowe.

Art. 90. 1) Państwowy Monopol Spirytusowy jest obowiązany zatrudnić w swych zakładach przede wszystkim urzędników i robotników przedsiębiorstw lub ich działów, które zostały całkowicie zamknięte wskutek ustawowego zakazu ich dalszej eksploatacji. Jeżeli Państwowy Monopol Spirytusowy nie zatrudni wymienionych urzędników i robotników, natenczas winien im wypłacić odszkodowanie w wysokości 6-miesięcznego normalnego zarobku, otrzymanego w 6-ciu ostatnich miesiącach przed zamknięciem zakładu.

2) Do odszkodowania uprawnieni są tylko ci urzędnicy i robotnicy, którzy:

- a) pracowali w zamkniętych przedsiębiorstwach przemysłu spirytusowego lub w zamkniętych działach tychże przedsiębiorstw co najmniej przez jeden rok bezpośrednio przed zamknięciem przedsiębiorstwa lub jego działu;
- b) nie pobierali ogółem więcej, niż 600 zł. miesięcznie;
- c) są obywatelami polskimi.

3) Nie mają prawa do odszkodowania ci urzędnicy i robotnicy, którzy nie przyjęli odpowiedniej pracy, ofiarowanej im w biurach lub zakładach Państwowego Monopolu Spirytusowego w dotychczasowym miejscu zamieszkania. Uprawnieni do odszkodowania mogą dochodzić tego odszkodowania w drodze administracyjnej lub sądowej.

4) Odszkodowanie ma być wypłacone nie później, niż w ciągu 2 miesięcy, licząc od dnia wniesienia próby należycie udokumentowanej. Co do należycie udokumentowanych prób wniesionych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia termin wypłaty odszkodowania biegnie od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia.

Art. 91. Pozostałe w kraju w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zapasy spirytusu z kampanji 1923/24 r. przeznaczone są na wywóz zagranicę.

Art. 92. Gorzelniom, mającym wyznaczony kontyngent zakupu na kampanję 1926/27, zwalniać będzie Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego spirytus pejsachowy (art. 15 ust. 3) do wysokości kontyngentu zakupu za opłatą w wysokości różnicy pomiędzy monopolową ceną sprzedażną na wódki gatunkowe (art. 21 ust. 1 c) a monopolową ceną nabycia spirytusu oczyszczonego w danej gorzelni.

Art. 93. Gorzelnie przemysłowe, pędzące melasę, które do dnia 4 października 1929 roku nie będą przerabiały całego wywaru na potaż, ulegną zamknięciu. Postanowienie to nie dotyczy gorzelnii drożdżowych i owocowych.

Art. 94. Zezwolenia na postawienie nowej gorzelni lub na odbudowę zniszczonej (art. 39), udzielone przez Ministra Skarbu przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, ważne są w ciągu jednego roku od daty ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

Art. 95. Minister Skarbu może w kampanji 1926/27 na umotywowany wniosek podwyższyć poszczególnym gorzelniom drożdżowym prawo odpędu z rezerwy odpędowej, podwyższenie to jednak nie pociąga za sobą zwiększenia wyznaczonego przez Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego kontyngentu zakupu danej gorzelni drożdżowej.

Postanowienia końcowe.

Art. 96. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 97. 1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z wyjątkiem niżej wyszczególnionych postanowień, uzyskujących moc obowiązującą:

od 1 września 1926 roku (kampanja 1926/27) art. 11 i 51; od 1 stycznia 1927 roku art. 21 ust. 1 lit. b; od 1 września 1927 roku (kampanja 1927/28) art. 5 ust. 8, art. 10, 21 ust. 4, 47, 54 ust. 2 i 56 ust. 1—4; od 1 stycznia 1928 roku załącznik do art. 83 (taryfa opłat patentowych).
2) Termin wejścia w życie przepisu art. 5 ust. 6 określi Minister Skarbu.

3) Przepisy, dotyczące fabryk wódek gatunkowych, stosować należy do czasu wprowadzenia pełnego monopolu także do fabryk wódek czystych, o ile przepisy niniejszego rozporządzenia nie stanowią inaczej.

4) Równocześnie z wejściem w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą ustawa z dnia 31 lipca 1924 r. o monopolu spirytusowym wraz z jej późniejszymi zmianami w brzmieniu, ogłoszonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 września 1925 r. (Dz. U. R. P. № 102, poz. 720), atoli z zachowaniem mocy obowiązującej rozporządzeń wykonawczych, dotąd nie uchylonych, a nie będących w sprzeczności z niniejszym rozporządzeniem.

5) Zamiast postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o monopolu spirytusowym wraz z jej późniejszymi zmianami (Dz. U. R. P. z 1925 r. № 102, poz. 720), powołanych w ustawie karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. № 105, poz. 629),

stosuje się odpowiednie postanowienia niniejszego rozporządzenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

K. Niezabytowski

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

Załącznik do art. 83.

OPLATY PATENTOWE.

A. Opłaty od patentów za wyrób i przerób.

1. Od gorzelnii i fabryk drożdżowo-gorzelnicznych:

a) opłata zasadnicza za wypęd pierwszych 100.000 litrów spirytusu 100% 100 zł.,

b) opłata dodatkowa za każde następne 100.000 litrów spirytusu 100% 10 zł.

2. Od wytwórni drożdży prasowanych bez pędzenia spirytusu opłata stała 15 zł.

3. Od rektyfikacji spirytusu:

a) opłata zasadnicza za pierwsze 100.000 litrów spirytusu surowego, przyjętego do oczyszczenia 520 zł.,

b) opłata dodatkowa za każde następne 100.000 litrów spirytusu surowego 52 zł.

4. Od przerobu spirytusu w octowniach, poliurniach, lakierniach, fabrykach chemicznych, perfumeryjnych, zakładach denaturacyjnych:

a) opłata zasadnicza od przerobu pierwszych 10.000 litrów spirytusu 10 zł.,

b) opłata dodatkowa przy przerobie dalszych następnych 10.000 litrów spirytusu 10 zł.

5. Od fabryk wódek:

a) opłata zasadnicza 2.500 zł.,

b) opłata dodatkowa za każde 1.000 litrów przerobionego 100% spirytusu ponad 20.000 litrów 150 zł.

B. Opłaty od zakładów sprzedaży trunków.

1. Od zakładów restauracyjnych z uprawnieniem do sprzedaży wszelkich napojów wysokowych w naczyniach zamkniętych i na kieliszki

		w miejscowościach: I kl. II kl. III kl. z i o t y c h		
20	I rzędu zatrudniających ponad 100 pracowników	900	600	300
20	II rzędu zatrudniających poniżej 100 pracowników	400	200	100
2. Od zakładów uprawnionych do sprzedaży wszelkich trunków w naczyniach zamkniętych:				
	a) detalicznych	200	100	50
	b) hurtowych i hurtowo-fabrycznych	450	400	350
3. Od bufetów ze sprzedażą wszelkich trunków:				
	a) stałych przy teatrach, cyrkach, kinach, wyścigach, wystawach, stałych, klubach, lokalach stowarzyszeń i t. p.	100	75	50
	b) czasowych przy teatrach, cyrkach, kinach, wyścigach, wystawach, klubach, lokalach stowarzyszeń i t. p. tudzież na zabawach publicznych, nie wyłączając dobroczynnych, na dobę	10	7	5
4. Od cukierni bez podawania potraw kuchennych, od karczem i domów zajezdnych uprawnionych do sprzedaży wszelkich trunków				
		200	100	50
5. Od zakładów, trudniących się zawodowo ekspedycją spirytusu i napojów spirytusowych				
		200	100	50
6. Od winiarni i piwiarni, uprawnionych do detalicznej sprzedaży i wyszynku wyłącznie wina, miodu i piwa				
		100	50	25
7. Od winiarni i piwiarni, uprawnionych do sprzedaży wyłącznie wina, miodu i piwa w naczyniach zamkniętych, bez prawa spożycia na miejscu				
		50	25	15
8. Od hurtowych składów wina, miodu i piwa				
		100	50	25
9. Od bufetów ze sprzedażą wyłącznie wina i piwa:				
	a) stałych przy teatrach, cyrkach, kinach, wyścigach, wystawach, stałych, klubach, lokalach stowarzyszeń i t. p.	25	12	6
	b) czasowych przy teatrach, cyrkach, kinach, wyścigach, wystawach, klubach, lokalach stowarzyszeń i t. p. tudzież na zabawach publicznych, nie wyłączając dobroczynnych, na dobę	5	3	2

Pod względem wymiaru opłat patentowych zalicza się do:

- klasy I — miasta: Kraków, Lwów, Poznań, Warszawa, Łódź, Katowice i Wilno;
  - klasy II — miasta, liczące ponad 10-000 mieszkańców;
  - klasy III — wszystkie inne miejscowości.
- Zaliczanie miejscowości do klas poszczególnych

porucza się na przyszłość Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Równocześnie z wejściem w życie niniejszej taryfy traci moc obowiązująca punkt B) załącznika do art. 15 ustawy z dnia 1 lipca 1925 r. o opodatkowaniu wina i miodu syconego (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 525).

(Dz. U. R. P. z dnia 6 kwietnia 1927 r., Nr. 32, poz. 289).

Monopol zapalczany.

149.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU.

z dnia 24 marca 1927 r.

o sposobie objęcia fabryk zapalczanych w posiadanie Państwowego Monopolu Zapalczanego.

Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o monopolu zapalczanym (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 561) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 151) zarządzam co następuje:

§ 1. Uznaje się za konieczne utrzymać w ruchu i niezwłocznie objąć w posiadanie Państwowego Monopolu Zapalczanego następujące fabryki zapalek:

1) „Płomyk“ w Warszawie, 2) „Błonie“ w Błoniu, 3) „Mszczonów“ w Mszczonowie, 4) „B-cia Stabrowscy“ w Poznaniu, 5) „Silesia“ w Czechowicach, 6) „Progres-Wulkan“ w Pińsku, 7) „Polskie Tow. przemysłu zapalczanego“ w Częstochowie, 8) „Warta“ w Stryju, 9) „Promień“ w Bydgoszczy, 10) „Marjos“ w Grodnie.

§ 2. Właściciele fabryk zapalek wymienionych w § 1 obowiązani są w myśl ustępu 2 art. 18 ustawy o monopolu zapalczanym w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 151) do odprzedania Państwowemu Monopolowi Zapalczanemu tych fabryk w całości ze wszelkimi przynależnościami niezbędnymi do normalnego prowadzenia produkcji zapalek.

§ 3. Na mocy ust. 3 art. 18 ustawy o monopolu zapalczanym w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 151) upoważnia się spółkę akcyjną do eksploatacji państwowego monopolu zapalczanego w Warszawie do objęcia w posiadanie Państwowego Monopolu Zapalczanego wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia fabryk zapalek z zachowaniem kolejności w tym paragrafie przewidzianej.

§ 4. Objęcie w posiadanie Państwowego Monopolu Zapalczanego wymienionych fabryk oraz sporządzenie opisu przedmiotów obejmowanych w posiadanie będzie uskutecznione przez umyślnie w tym celu powołaną komisję złożoną:

1) z komisarza rządowego przy spółce akcyjnej do eksploatacji państwowego monopolu zapałczanego jako przewodniczącego,

2) z przedstawiciela spółki akcyjnej do eksploatacji państwowego monopolu zapałczanego,

3) z przedstawiciela właściwej izby skarbowej mianowanego przez jej prezesa oraz właściwego inspektora kontroli skarbowej ze względu na miejsce położenia podlegającej wykupowi fabryki zapałek.

§ 5. Przewodniczący komisji zawiadomi właściciela fabryki lub jego prawnego zastępcę o dniu objęcia jej w posiadanie, wezwie go do obecności przy czynnościach komisji i zażąda dostarczenia w określonym terminie materiałów niezbędnych do sporządzenia opisu przedmiotów obejmowanych w posiadanie.

W razie uchylania się wezwanego od obecności lub od spółdziałania w czynnościach komisji, przewodniczący wezwie do udziału w tych czynnościach przedstawiciela miejscowej policji państwowej i dwóch świadków postronnych z grona miejscowych obywateli.

§ 6. Komisja sporządzi w trzech egzemplarzach szczegółowy opis nieruchomości i ruchomości fabryki oraz protokół o całej czynności. Opis i protokół winien być podpisany przez wszystkich członków komisji oraz przez właściciela fabryki lub jego zastępcę prawnego, albo też przez osoby wymienione w ust. 2 § 5 o ile właściciel lub zastępca uchyla się od obecności lub spółdziałania w czynnościach komisji.

Przewodniczący doręczy jeden egzemplarz protokołu i opisu właścicielowi lub jego zastępcy prawnemu, drugi przedstawicielowi spółki akcyjnej do eksploatacji monopolu zapałczanego, a trzeci przedłoży Ministerstwu Skarbu.

§ 7. Przeprowadzenie dalszych czynności związanych z wykupem fabryki nastąpi w trybie przepisanych art. 18 i 19 ustawy o monopolu zapałczanym w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 151) i rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 29 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 744).

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *G. Czechowicz*.

(Dz. U. R. P. z dnia 6 kwietnia 1927 r., Nr. 32, poz. 294).

Przepisy celne.

150.

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 30 marca 1927 r.

o przedłużeniu ważności rozporządzenia o uldze celnej na saletrę wapniową.

Na podstawie art. 7 punkt b) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Termin ważności ulgi celnej przewidzianej dla saletry wapniowej (azotanu wapnia) w § 1 rozporządzenia z dn. 23 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 747) przedłuża się do dnia 30 czerwca 1927 r. włącznie.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia 30 marca 1927 r.

Minister Skarbu:

(—) *G. Czechowicz*.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *E. Kwiatkowski*.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

(—) *K. Niezabytowski*.

(Dz. U. R. P. z dnia 6 kwietnia 1927 r., Nr. 32, poz. 296).

151.

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 30 marca 1927 r.

w sprawie ceł wywozowych.

Na zasadzie art. 7 ustęp a) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Niżej wyszczególnionym pozycjom taryfy celnej w zakresie „Wywozu” nadaje się następujące brzmienie:

Pozycja taryfy celnej	Nazwa towaru	Cło od 1 kg. zł. gr.
234	Zużle i popioły:	
	1) zawierające żelazo	2 —
	2) zawierające cynk lub ołów	10 —
	3) zawierające cynę	200 —
	4) zawierające miedź	60 —
	<i>Uwaga:</i> Zużle i popioły, wymienione w poz. 234, za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu	bez cła

Pozycja taryfy celnej	Nazwa towaru	Cłood 100 kg. zł gr.
235	Zelaziwo i stal stare: lane i kute; fragment, łom, szmelc, wióry, również prasowane i proszek, z wyjątkiem odpadków blachy białej	5 —
236	Miedź:	
	1) w gąskach, sztabach lanych, katodach	150 —
	2) w postaci starego metalu i odpadków, również miedź cementowa w proszku i brykietach	150 —
	<i>Uwaga:</i> Miedź, wymieniona w poz. 236, za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu	bez cła
238	Nikiel i aluminium:	
	1) w gąskach, sztabach lanych, katodach, sześcianach i kulkach	100 —
	2) w postaci starych metali i odpadków	100 —
	<i>Uwaga:</i> Nikiel i aluminium, wymienione w poz. 238, za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu	10 —
239	Spіз, bronz fosforowy, mosiądz, tombak, argentyн (nowe srebro), brytania:	
	1) w gąskach, sztabach lanych, ...	100 —
	2) w postaci starych metali i odpadków	100 —
	<i>Uwaga:</i> Spіз, bronz fosforowy, mosiądz, tombak, argentyн (nowe srebro), brytania, wymienione w poz. 239, za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu	10 —
240	Cyna:	
	1) w gąskach, blokach	500 —
	2) w postaci starego metalu i odpadków	500 —
241	Ołów w postaci starego metalu i odpadków	50 —
	<i>Uwaga:</i> Ołów wymieniony w pozycji 241, za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu	bez cła

§ 2. Od towarów, wymienionych w pozycjach taryfy celnej 236 p. 1, 238 p. 1, 239 p. 1, 240 p. 1, nadanych na obszarze celnym Rzeczypospolitej Polskiej do wywozu zagranicę koleją, statkiem lub pocztą, najpóźniej w przeddzień wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, cło wywozowe nie będzie pobierane w ciągu dni 10 po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jednocześnie z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą odnośne pozycje taryfy celnej w brzmieniu, podanem w § 1 rozporządzenia z dnia 28 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 536) i w § 1 rozporzą-

dzenia z dnia 8 kwietnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 205).

Minister Skarbu:

(—) *G. Czechowicz.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

(—) *K. Niezabytowski.*

(Dz. U. R. P. z dnia 6 kwietnia 1927 r. Nr. 32, poz. 297).

152.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

w przedmiocie zmiany § 21 Instrukcji rachunkowo - kasowej dla władz i urzędów celnych oraz dla specjalnych kas państwowych przy tych urządach, w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Ministerstwa Skarbu z dn. 25 kwietnia 1924 roku (Dz. Urzęd. Min. Skarbu Nr. 13, poz. 353 z 1924 r.)

W sprawie przeprowadzenia tej zmiany zarządza się, co następuje: § 21 otrzymuje brzmienie następujące:

Zabezpiecznie cła.

§ 21.

„Przy warunkowych odprawach towarów zabezpieczenie cła i należności ubocznych może być składane w gotówce lub papierach wartościowych, oznaczonych w wykazach, ogłaszanych przez Ministerstwo Skarbu. Zabezpieczenie cła i należności ubocznych w innych formach może być przyjmowane tylko za osobnem zezwoleniem Ministerstwa Skarbu. Zabezpieczenie cła wpłacone w gotowiźnie winny być zaksięgowane przez kasę urzędu celnego w dzienniku przychodu, przez rachmistrza, zaś w rejestrze opłat celnych, w rejestrze przychodowym sum obrotowych oraz w rejestrze odpraw warunkowych.

Zabezpieczenia cła składane w papierach wartościowych winny być księgowane jako depozyty.

U w a g a: Zabezpieczenie cła przy odprawach warunkowych przyjmowane w gotowiźnie ma na widoku takie wypadki, w których zabezpieczenie składane bywa w jednym urzędzie, a odbierane przez stronę w tym samym urzędzie celnym, względnie w innym“.

Warszawa, dnia 23 marca 1927 r.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Dr. W. Rasiński.*

Dyrektor Departamentu Ceł.

Przepisy o państwowej służbie cywilnej.

153.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 marca 1927 r.

w sprawie częściowej zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1925 r. o przyznaniu specjalnego dodatku mundurowego dla urzędników kontroli skarbowej.

Na zasadzie art. 9 ustawy z dnia 14 grudnia 1923 r. o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 5, poz. 37) oraz art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) postanawia się co następuje:

§ 1. § 2 rozporządzenia z dnia 7 stycznia 1925 r. o przyznaniu specjalnego dodatku mundurowego dla urzędników kontroli skarbowej (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 44) otrzymuje następujące brzmienie:

„Wyjątkowo w latach 1925, 1926 i 1927 otrzymują mianowani na stałe urzędnicy kontroli skar-

bowej zamiast jednorazowej kwoty na umundurowanie, określonej w § 1, materiał mundurowy (sukno i podszewka), z którego obowiązani są dać uszyć sobie mundur wedle wzoru wskazanego w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 27 maja 1924 r. w przedmiocie umundurowania urzędników kontroli skarbowej (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 966).

Koszty uszycia munduru pokryją urzędnicy kontroli skarbowej z własnych funduszków”.

§ 2. § 3 wymienionego rozporządzenia z dnia 7 stycznia 1925 r. otrzymuje następujące brzmienie:

„Pierwsza rata miesięczna dodatku na uzupełnienie umundurowania (§ 1) wypłacona zostanie urzędnikom, obdzielonym w roku 1925 materiałem mundurowym (§ 2) dnia 1 stycznia 1927 r., urzędnikom, obdzielonym takim materiałem w roku 1926 dnia 1 stycznia 1928 r., zaś urzędnikom, obdzielonym takimże materiałem w r. 1927 dnia 1 stycznia 1929 r.”

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:

(—) *J. Piłsudski.*

Minister Skarbu:

(—) *G. Czechowicz.*

(Dz. U. R. P. z dnia 6 kwietnia 1927 r., Nr. 32, poz. 291).